

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini - Cena 100 lir

Leto XXX. Št. 59 (8765)

TRST, nedelja, 10. marca 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 13. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PO SESTANKU PREDSTAVNIKOV LEVE SREDINE

Tristranska vlada štiristranska večina

PRI bo podprl vlado od zunaj - Sporazum med PSI in KD o gospodarski politiki

RIM, 9. — Današnji skupni sestanek predstavnikov štirih strank leve sredine s pooblaščenim predsednikom Rumorjem je pripeljal do prvega konkretnega rezultata na poti čimprejše sestave nove vlade: republikanci so izjavili, potem ko ostale delegacije niso sprejele njihovega predloga o tako imenovanem «direktoriju», se pravi udeležbi v vladi tajnikov štirih strank in zavrnitvi njihovih stališč o gospodarskem in socialnem razvoju, da ne bodo stopili v vlado, da pa jo bodo podprli od zunaj, da se ohrani levsredinska koalicija.

Po izjavah, ki so jih dali zastopniki štirih strank po končanem sestanku je pričakovati, da se bodo na drugem skupnem sestanku, ki bo v ponedeljek, dokončno dogovorili o sestavi vlade in njenemu programu.

Sestanek je trajal skoraj štiri ure. Na njem so obravnavali predvsem osnovne točke vladnega programa. Med razpravo je prišlo več ali manj do precej podobnih sta-

lišč med socialisti in demokristjani. To potrjuje tudi zadovoljstvo, ki so ga izrazili voditelji štirih strank o današnjih pogovorih, češ da se vse dobro razvija in da je pričakovati najhitrejši rešitev krize.

Socialisti so na sestanku ponovili svoja stališča in predloge, kako bi bilo treba reševati sedanjo gospodarsko in socialno krizo. De Martino je izjavil, da so se posebej poudarili da je treba danes začeti izvajati gospodarsko politiko največje proizvodne ekspanzije, da se poveča splošno bogastvo z večjo zaposlitvijo in večjo delovno učinkovitostjo. To je tudi najboljši način za boj proti inflaciji in za rešitev vrednotni italijanske lire. Socialisti pravijo, da je treba sprejeti tudi nekatere ukrepe socialne narave, še posebno pa na področju cen in obdavčevanja delavskih plač, da se ohrani primerna življenjska raven delavskih družin in prepreči naraščanje cen. Socialisti so tudi opozorili ostale delegacije, da je treba čimprej določiti primerno investicije za Jug, za okrepitev kmetijstva, javni prevoz ter ljudskih in solskih gradenj. Poleg tega so socialisti poudarili, da je za vlado osnovnega pomena, da navede iskrene odnose s sindikalnimi organizacijami, ki so odločujoča sila v boju za premostitev krize. «Razumljivo je — je dejal De Martino — da je treba krizo takoj rešiti in da ne smemo več izgubljati čas v dolgih razpravah in na dolgih sestankih». Pozneje je tajnik PSI izrazil prepričanje, da bodo na ponedeljkovem sestanku dejansko rešili vladno krizo, ker ni več nobenih težav glede sestave vladnega programa.

Namestnik tajnika PSI Mosca pa je dal posebno važnost sporazumu, ki se pripravlja med Fanfanijem, se pravi Krščanskim demokracijam in socialisti glede gospodarske politike. «Mi — je izjavil Mosca — smo izjavili na sestanku, da je PSI pripravljena okrepiti vlado, kar pa ni odvisno samo od navzočnosti v vladi štirih strank. Važno je, da je prišlo do osnovnega sporazuma glede gospodarske politike in se zlasti pogledu večjih investicij. Drugi namestnik tajnika PSI Craxi pa je bil zelo optimističen in je dejal, da pogajanja gredo h koncu in da je važno, da

se ohrani levsredinsko sodelovanje tudi, če bodo republikanci podprli vlado samo od zunaj.

Kmalu referendum v Veliki Britaniji o udeležbi v EGS?

LONDON, 9. — Novi britanski zunanji minister Callaghan je danes izjavil, da bo laburistična vlada zahtevala, da se na novo začne pogajanja o pogojih za udeležbo Velike Britanije v Evropski gospodarski skupnosti. Callaghan je poudaril da bodo izide pogajanj dali v odobritev prebivalstvu z razpisom referendumu, na katerem naj bi se odločilo o udeležbi Velike Britanije v EGS. Poudaril je tudi, da bo kmalu podrobno obrazložil to vprašanje v poslanski zbornici.

NA MNOŽIČNEM SHODU V RIMU OB PRAZNIKU ŽENA

Berlinguer o nevarnosti referenduma in o pogojih za rešitev vladne krize

Zakon o razporoki nikakor ne ogroža družine - Potrebna je resna preiskava o petrolejskem škandalu - Odnos KPI do bodoče vlade

RIM, 9. — Danes so objavili besedilo govora, ki ga je imel generalni tajnik KPI Berlinguer na večeršnjem množični manifestaciji v Rimu ob dnevu žena. Potem ko je ugotovil, da ženske postajajo odločilna sila v gibanju za spremembo družbe, je Berlinguer orisiral stališče partije do družine. Družina mora sloneti na slogu, na trdnosti, na enotnosti vseh svojih članov in na razvoju osebnosti vsakega od njih. Grožnja tem vrednotam nikakor ne prihaja od zakona Fortuna, ki omogoča pravno ureditev razveze zakona, ki daje dejansko že dalj časa ne obstajal več in ki bi ga bilo nemogoče rešiti. Berlinguer je tudi ugotovil, da zakon o razporoki nikakor ni povzročil naraščajočega števila zakonskih razvez, saj je bilo razsodbi o razporoki od decembra 1970 do danes manj kot 60 tisoč in so pretežno zadevale primere zakoncev, ki so bili ločeni že deset,

dvajset ali celo trideset let.

Tajnik KPI je zagotovil, da bodo komunisti tudi po referendumu pripravljani izboljšati zakon o razporoki. Berlinguer je dejal, da je predlog o ukinitvi zakona o razporoki absurd, ker bi to ustvarilo samo juridični nered in moralno zmedo, ter opozoril, da se za predlogom skrivajo druge nevarnosti, ki presegajo vprašanje razpore in ogrožajo temeljne dobrine, kot so enotnost ljudstva, odnosi med državo in cerkvijo in verski mir. Gre za reakcijske manevre in za pobudo, ki daje duška prevratniškim in mračnjakiškim silam družbe.

Berlinguer je omenil tudi petrolejski škandal in dejal, da se KPI izogiba škandalizmu, da pa zahteva resno preiskavo, ki naj odkrije odgovornost posameznikov in skupin. Treba je dejansko obnoviti javno življenje, dejavnost strank in državnih organov. Problem je političnega značaja, kajti vzrok degeneracije, korupcije in škandalov je v ne popolnoma demokratičnem in v bistvu oligarhičnem značaju, ki ga je zadobila politična oblast v Italiji po prelomu leta 1947. Glavno odgovornost za to nosi KD, ki je dejansko izključila delavsko in ljudsko gibanje od vladanja v državi.

Tajnik KPI je dejal, da je potreben demokratičen preokret v političnem vodstvu države, ki naj temelji na srečanju med vsemi ljudskimi silami, komunisti, socialisti in katoličani.

Glede sedanje krize je Berlinguer dejal, da bi bilo sedaj izredno nevarno izgubljati čas in ustvariti vlado, ki ne bi zajemala vsaj nekaterih novih dejstev, nekaterih konkretnih ukrepov, predvsem za razvoj investicij in zaposlovanja, za brzdjenje višanja cen, za zaščito dohodkov najnižjih slojev in tudi za način vladanja, ki naj omogoči pozitivne odnose s sindikati in s komunistično opozicijo. Berlinguer je omenil, da je KPI vodila «drugačnjo opozicijo», da bi podčrta pozitivno dejstvo, ki je nastalo s stragolavljenjem desnega centra.

Ko bi pa sedaj bili priča nevarnim kompromisom in pomanjkanju korakov naprej v primerjavi za zadnjo fazo prejšnje vlade, tedaj bo opozicija KPI odločna in nepopustljiva.

Fašista za zapahi: v avtu sta imela 368 dinamitnih palic in 8 kg plastika

BRESCIA, 9. — Tristo osemindeset dinamitnih palic, osem kg plastičnega razstreliva in pet milij-

nov lir v bankovcih po deset tisoč so plen, ki so ga orožniki zaplenili mladima fašističnima skrajnežema Giorgiu Spediniu in Kimu Borromeu v Bresciji. Mladenička sta vzbudila sum policistov, ker sta prečkala neko križišče z rdečim semaforjem.

Kim Borromeo, ki so mu našli v žepu izkaznico organizacije «Giovane Italia», je zelo znan v pretpaskih desničarskih krogih. Fant se je «sposlavljal» z dinamitnim atentatom na sedež PSI v Bresciji in z vrsto drugih nasilnih dejanj v Milanu.

Orožniki aktivno iščejo sedaj poltovornjak svetle barve z evidenco tablico iz Genove, na katerem naj bi bili padli Spedini in Borromeo. Čeprav so mobilizirali vse lombardske patrulje pa do večera še niso prišli na sled mladim prevarnikom.

Splošna stavka etiopskih delavcev

ADIS ABEBA, 9. — Optimizem, s katerim se je včeraj govorilo o skorajšnji rešitvi etiopske krize, je bil preuranjen. Predstavnik etiopske sindikalne zveze je sporečil, da so pogajanja z vlado običajna na mrtvi točki. Prišlo je, da se bo splošna stavka, ki je paralizirala državo, nadaljevala, dokler ne bo vlada pristala na zahteve delavcev.

Bistvena sporna točka je zahteva sindikatov, naj imajo vse kategorije delavcev pravico, da se zdru-

«Montedison» sprejema delavske zahteve

RIM, 9. — Danes so se nadaljevala pogajanja med delegacijo podjetja Montedison in predstavniki sindikatov kemičnih delavcev. Gre za pogajanja, ki zadevajo obnovo dopolnilnega sporazuma delavcev v tem podjetju. Pogajanja se še niso zaključila. Obstaja pa že nekakšen okvirni načrt za rešitev problema. Ta načrt predvideva predvsem vprašanja, ki zadevajo zaposlitev. Predvsem gre za zaposlovanje na jugu. Bolj ali manj se vsi strinjajo, da bi bilo treba okrepiti sedanje proizvodne zmogljivosti ter poskrbeti za nova delovna mesta. V načrtu je izgradnja industrijskih objektov, ki bi zagotovili vsaj 10 tisoč novih delovnih mest.

Glede zaposlitve na severu, naj bi novi sporazum predvideval zagotovitev dela v posameznih podjetjih ter prenosno in posodobitveno produktivnih enot. Podjetja naj bi zagotovila investicije v znesku 933 milijard lir, kar pomeni povečanje zaposlitve za 8.600 enot.

Sporazum naj bi predvideval tudi ukrepe za raziskave o povezanosti med proizvodnimi načrti podjetja ter socialnimi zahtevami, skladno z delovanjem javnih organov, kot so CNR ter CNEN. Nadalje je predvidena investicija 200 milijard lir za obrambo naravnega okolja.

Glede zaposlitve na severu, naj bi novi sporazum predvideval zagotovitev dela v posameznih podjetjih ter prenosno in posodobitveno produktivnih enot. Podjetja naj bi zagotovila investicije v znesku 933 milijard lir, kar pomeni povečanje zaposlitve za 8.600 enot.

Sporazum naj bi predvideval tudi ukrepe za raziskave o povezanosti med proizvodnimi načrti podjetja ter socialnimi zahtevami, skladno z delovanjem javnih organov, kot so CNR ter CNEN. Nadalje je predvidena investicija 200 milijard lir za obrambo naravnega okolja.

Sporazum naj bi predvideval tudi ukrepe za raziskave o povezanosti med proizvodnimi načrti podjetja ter socialnimi zahtevami, skladno z delovanjem javnih organov, kot so CNR ter CNEN. Nadalje je predvidena investicija 200 milijard lir za obrambo naravnega okolja.

Sporazum naj bi predvideval tudi ukrepe za raziskave o povezanosti med proizvodnimi načrti podjetja ter socialnimi zahtevami, skladno z delovanjem javnih organov, kot so CNR ter CNEN. Nadalje je predvidena investicija 200 milijard lir za obrambo naravnega okolja.

Sporazum naj bi predvideval tudi ukrepe za raziskave o povezanosti med proizvodnimi načrti podjetja ter socialnimi zahtevami, skladno z delovanjem javnih organov, kot so CNR ter CNEN. Nadalje je predvidena investicija 200 milijard lir za obrambo naravnega okolja.

Sporazum naj bi predvideval tudi ukrepe za raziskave o povezanosti med proizvodnimi načrti podjetja ter socialnimi zahtevami, skladno z delovanjem javnih organov, kot so CNR ter CNEN. Nadalje je predvidena investicija 200 milijard lir za obrambo naravnega okolja.

Sporazum naj bi predvideval tudi ukrepe za raziskave o povezanosti med proizvodnimi načrti podjetja ter socialnimi zahtevami, skladno z delovanjem javnih organov, kot so CNR ter CNEN. Nadalje je predvidena investicija 200 milijard lir za obrambo naravnega okolja.

VČERAJ V AJDOVŠČINI

Proslava XXX. divizije ob 30-letnici pohoda v Beneško Slovenijo

Slavnostni govor je imel bivši komandant Albert Jakopič-Kajtimir

AJDVOŠČINA, 9. — Več kot tisoč preživelih borcev XXX. divizije NOV in udeležencev njenega slavnega pohoda v Beneško Slovenijo v februarju 1944. leta, se je včeraj skupno z borci XXXI. divizije in bivšimi terenskim aktivisti zbralo v gostoljubni Ajdovščini, da skupno proslavijo 30-letnico pohoda in da za današnji dan potrdijo svojo zvestobo idealom narodnoosvobodilnega boja in družbene revolucije na Primorskem.

Ta veličastni zbor so s svojo prisotnostjo počastili in mu dali pečat slovesnosti najvišji predstavniki družbenopolitičnih organov SR Slovenije, med njimi član sveta federacije in prvi komandant slovenske partizanske vojske narodni heroj Franc Luka Leskošek, član sveta federacije in narodni heroj Miha Marinko, predsednik ZKS Franc Popit, predsednik ZZZ Slovenije Janko Rudolf, bivši komandant IX. korpusa in sedanji načelnik štaba JLA generalpolkovnik Stane Potočar, generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok, poveljnik ljubljanskega armadnega zbora, predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher, članica sveta federacije Lidija Senjur, bivši komandant IX. korpusa Jože Borštnar, zvezni poslanec in eden od primorskih prvoborcev dr. Joža Vilfan, prvi komandant IX. korpusa Lado Ambrožič-Novljan, delegacija partizanov iz pokrajine Savonja, kjer ima Ajdovščina odnose pobratimstva, delegacija ANPI iz Vidma, Trsta in Gorice ter večje število bivših beneških partizanskih borcev in aktivistov.

V ogromni novi hali industrijskega kovinarskega podjetja je vse bive borce in goste v imenu družbenopolitičnih organizacij in skupščine ajdovske občine pozdravil sekretar komiteja Franc Tomažič. V strnjениh besedah je podal prikaz velikega povojnega gospodarskega in družbenega razvoja, ki je iz zaostale priredel ajdovsko občino med srednje razvite v Sloveniji. Poudaril je, da bi ta razvoj ne bil mogoč brez boja in zmage NOB in revolucije in tudi ne brez razvoja samoupravne družbe in vodilne vloge delavskega razreda v njej.

Slavnostni govor je nato imel bivši prvi komandant XXX. divizije IX. korpusa in komandant februarkega pohoda divizije v Beneško Slovenijo Albert Jakopič-Kajtimir.

V uvodu je poudaril, da poteka slovesnost v tisti Ajdovščini, v kateri je bila ustanovljena prva vlada slovenske republike, s čimer je bilo tudi za celotno mednarodno javnost potrjeno dejstvo, da je slovenski narod v svojem narodnoosvobodilnem boju in so-

cialistični revoluciji neločljivo povezan z drugimi narodi in narodnostmi Jugoslavije, z zmago nad silami fašistične agresije in notranje reakcije prvič v zgodovini po tisoletem zatiranju ustvaril svojo lastno državo. Nato se je spomnil vseh padlih in preživelih borcev Primorske, z globoko občutljivo besedami pa še posebej vseh primorskih ljudi, zlasti mater in žena pa miadine, ki so toliko žrtvovali za stvar svobode.

Albert Jakopič-Kajtimir je nato dejal, da je «naša svečanost namenjena tudi mladim, da bolj celovito spoznajo vso veličastnost in pomembnost narodnoosvobodilnega boja, ki je in bo največje dejanje v zgodovini slovenskega naroda. V tem boju smo ustvarjali tisto, na čemer gradimo in oblikujemo današnji in jutrišnji dan in tisto, kar zagotavlja pogoje za ustvarjalno dejavnost delovnega človeka in mlade generacije in kar zahtuje naša nova ustava.» Danes se tudi čisto pozablja — je dejal govornik — da bi se usoda našega naroda in zlasti primorskega ljudstva, če ne bi bilo narodnoosvobodilnega boja, krojila za «zeleno mizo» vse drugače, če ne bi zahtevala tega naroda veljale toliko in toliko žrtve in če ne bi bilo prelite toliko krvi in če ne bi bilo toliko trpljenja, ki ga zmore narodnostna skupnost v času največjih preizkušenj je takrat, ko se bori za svoje človeške, nacionalne in socialne pravice.

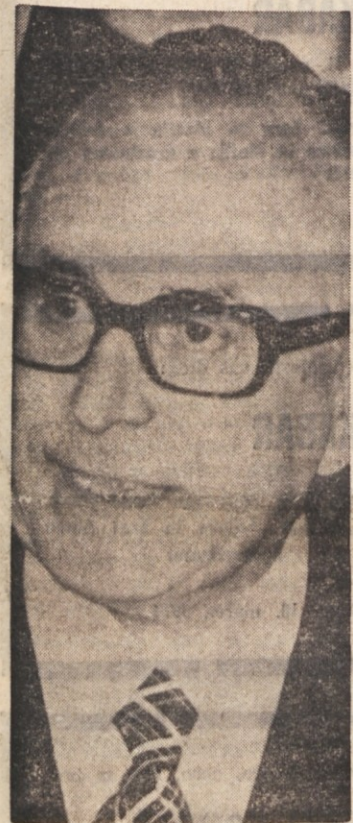
Albert Jakopič-Kajtimir se je nato dal časa zadržati pri orisu razvoja partizanskega gibanja na Primorskem pred in po padcu fašizma in kapitulaciji Italije, nato pa prešel na sam zgodovinski oris položaja na domačih in svetovnih bojiščih, v katerem je prišlo do pohoda XXX. divizije v Beneško Slovenijo. «Ta pohod je razbil vse nacrte nemških štabov in postavil na laž njihovo propagando o uničenju narodnoosvobodilne vojske na Primorskem. Bil je veliko presežek čenja za Nemce in ostanke italijanskih fašističnih sil, ki so zlasti skušali z vsi zagroženosti in z vsemi sredstvi zatreti prebujeno narodno zavest ljudstva Beneške Slovenije, razvoj OF in KP in narodnoosvobodilne odbore, ki bi bili izvoljeni v začetku leta 1943, hkrati pa tudi antifašistično gibanje italijanskega proletariata in ljudstva Juljske krajine.

«Boji na najzapadnejšem etničnem ozemlju našega življa — je nadaljeval tov. Kajtimir — so svetlo javnosti dali vedeti, da po vojni mirovne pogodbe ne bodo mogle iti mimo zgodovinskih pravic tega ljudstva. Ti boji pa so pomenili hkrati tudi neposredno podporo italijanskemu proletariatu in naprednim silam v boju proti fašizmu in nacizmu. In prav v tem se zrcalil ne samo vojaški, temveč zlasti politični, mednarodni in internacionalni značaj tega pohoda in našega narodnoosvobodilnega boja sploh.» Govornik je na koncu dejal: «Šele danes lahko presodimo vse razsežnosti politike naše partije in NOB, ki je v končni posledici prispevala, da se med dvema državama ni ustvaril jezik in se je zaradi navedenih posledic po vojni ustvarila vzdušje med sosednima deželama, ki ju ne ločuje različna družbena ureditev, ampak ju spajajo dobri medsebojni sosedski odnosi. Želim jih v enakopravnem dialogu in medsebojnem spoštovanju še izboljšati, izpopolniti in razvijati, ker se zavedamo, da niso enkrat za vselej dani, ker v svetu, kakršnega živimo, še niso porazene reakcijske sile, nacionalistične in hegemonistične težnje.»

Ob koncu so s srečanja poslali ob navdušenem odobravanju vseh prisotnih brzojavni pozdrav in zaobljubo zvestobe predsedniku Titu. Srečanje borcev XXX. in XXXI. divizije je nato izpolnil kulturni program, pri katerem so sodelovali godba milice iz Ljubljane, Slovenski oktet, združena pevska zbora Srečko Kosovel iz Ajdovščine in Franc Zgonik iz Brnikke ter recitatorka gimnazijca Majda Vidrih iz Ajdovščine.

Srečanje se je potem nadaljevalo s tovariškimi družabnostjo ob tradicionalnem partizanskem golažu. Obnavljala so se stara prijateljstva in tovarštva s priji spomini z bojnih pohodov in bojev pred 30 leti in marsikatero srečanje po tolikih letih je bilo ganljivo. A kar je najpomembnejše — leta so minila, duh pa je ostal mladosten in prežet z zvestobo idealom našega boja.

JOŽE KOREN

Mariano Rumor

DANES

V vili Madama je bil včeraj sestanek predstavnikov KD, PSI, PSDI in PRI, na katerem so se dogovorili, da bodo sestavili tristransko vlado brez republikancev, ki jo bodo podprli od zunaj. To je osnovni rezultat včerajšnjega srečanja, ki je omogočilo, da se je ohranila levsredinska koalicija, obenem pa, da je prišlo do sporazuma med socialisti in demokristjani o gospodarski politiki, kar je še posebej poudaril namestnik tajnika PSI Mosca. Po drugi strani pa je De Martino pojasnil časnikiarjem, da so socialisti vztrajali, da je treba hitro rešiti vladno krizo, hkrati pa obrazložiti ukrepe, ki jih bo morala nova vlada sprejeti za ublažitev gospodarske krize in za ohranitev kupne moči delavskih plač. Vse štiri delegacije so zapustile vilo Madama s prepričanjem, da bodo na jutrišnjem sestanku končali pogovore in se dogovorili o osnovnih točkah vladnega programa.

V Ajdovščini je bilo včeraj srečanje preživelih borcev XXX. in XXXI. divizije ob 30. obletnici znanega februarkega pohoda enot XXX. divizije v Beneško Slovenijo. Srečanja so se udeležili tudi najvišji predstavniki družbenopolitičnih organov SR Slovenije in visoki častniki JA. V svojem slavnostnem govoru je bivši komandant XXX. divizije in vodja pohoda v Beneško Slovenijo Albert Jakopič-Kajtimir oživil spomin na dogodke pred 30. leti in označil pohod divizije v Beneško Slovenijo kot povdign izrednega vojaškega in političnega pomena, ki je po eni strani presenetil in zmedel sovražnika, po drugi strani pa dvignil bojnega duha primorskih in beneških ljudi do skrajnih zapadnih etničnih meja. Poudaril je tudi, da je ta pohod pomenil neposredno podporo italijanskemu odporniški gibanju in da je v skupnem borbenem antifašističnem zavezništvu tudi osnova za današnje dobre odnose med sosednima državama z različno družbeno ureditvijo. S srečanja so bivši udeleženci pohoda poslali brzojavni pozdrav predsedniku Titu.

Pomembna zmaga delavskega razreda

Sindikatom odločilna vloga pri urejanju delovnih odnosov

RIM, 9. — Minister za delo Bertoldi komentira v članku, ki ga bo jutri objavilo glasilo socialistične stranke «Avanti!» sporazum, ki je bil včeraj dosežen med federacijo kovinarskih delavcev (FLM) in podjetjem Fiat v zvezi z obnovo integracijskega sporazuma, ki zadeva okoli 250 tisoč zaposlenih v tem podjetju. Bertoldi pravi v članku, da je doseženi sporazum skladen s strategijo zadnjih kongresov sindikalnih federacij ter s konferenco FLM v Genovi. Minister Bertoldi poudarja še, da gre pri tem sporazumu za kvalitativni skok pri sprejetanju splošnih obveznosti, kar pomeni, ogromen napredek v razvoju političnega življenja v Italiji. V nadaljevanju minister poudarja pomembnost nastopa sindikalnih organizacij glede industrijskega razvoja na jugu v zvezi s potrebnimi investicijami ter opozarja na pomembnost obveznosti, ki jo je sprejelo podjetje za finansiranje socialnih infrastruktur na jugu ob izgradnji novih proizvodnih enot.

Ta del Bertoldijevega spisa lahko razlagamo v preprosti besedah tako: velika italijanska industrija Fiat je bila prisiljena, da sprejme določene obveznosti za urejanje delovnih odnosov, posebno pri izgradnji novih objek-

tov, ki jih je prej prepuščala državi, oziroma se zanje sploh ni zanimala. Gre torej v bistvu za novo, sodobnejšo razdelitev dohodkov ter za priznanje pomembnosti družbenega dela.

V nadaljevanju svojega govora minister Bertoldi poudarja, da bodo sindikalne organizacije dosegle možnost, da v novih razmerah stvarno kontrolirajo razmere na delu ter tudi lahko nastopajo formalno, v trenutku, ko gre za bistvene odločitve. Nadalje Bertoldi govori o važnih sklepih, ki zadevajo mezdne razmere, vprašanje menz itd., kar bo prispevalo k uravnoteženju mezdnih razlik, ki sedaj obstajajo.

Glede višanja mezd (18.000 lir mesečnega poviška ter 20.000 lir enkratnega dodatka) pa minister pravi, da izguba, ki jo bo utrpelo podjetje se ne more primerjati z veliko večjo izgubo, do katere bi prišlo, če bi se sedanji spor nadaljeval v nedogled.

BEOGRAD, 9. — V Karadžićevu je bila danes pod predsedstvom predsednika ZKJ Tita seja izvršnega biroja, na kateri so razpravljali o izvajanju ustave SFRJ o političnih pravicah za volitve, o pripravah za 10. kongres zveze komunistov in o nekaterih aktualnih zunanjepolitičnih vprašanjih.

DANES LE POLOVIČNA PREPOVED VOŽNJE

PROSTA POT VOZILOM
S SODO ŠTEVILKO

Globe za kršilce: od 100 tisoč do milijona lir

Danes bodo lahko krožili avtomobili in motorji s sodim številom na evidenčni tablici, lahko bodo krožila tudi vsa motorna kolesa, ki imajo manj kot 50-kubični motor in zato nimajo evidenčne tablice. To je novost v prometu po 2. decembru, odkar je v veljavi odlok o prepovedi prometa ob nedeljah in praznikih.

Vozniki, ki imajo avto z lihimi številki na evidenčni tablici, bodo morali počakati še en teden. V tem bodo verjetno zelo disciplinirani, saj ostajajo globe za kršilce odloke nespremenjene: od 100.000 do milijon lir.

Nobene spremembe ni za tiste voznike, ki so imeli doslej posebna dovoljenja, da so lahko prišli na službeno mesto. Ista dovoljenja ostanejo v veljavi, le da jih bodo odsele potrebovali le vsako drugo nedeljo. Kdor se bo napotil na nedeljski izlet v Italijo pa bo moral paziti na bencin, kajti odprta bo (razen na avtocestah) le vsaka osma črpalka. Zato svetujemo voznikom, da gredo na pot s polnim rezervoarjem in izberejo tako smer, da bodo že pred odhodom vedeli kje je naslednja odprta črpalka.

dna 2. da bi tako protestirala proti gospodarski krizi, draginji, fašizmu in poskusu ukinitve razpore. Po govorih delavke, gospodinj, upokojenke in študentke bo prosta razprava.

Popoldne ob 16. uri pa bo v se-dežu v UL. Appiari 31 praznik žena, ki ga prireja sekcija KPI. Govorila bo Fulvia Supanich, ki vodi pokrajinsko komisijo KPI za ženska vprašanja.

● Jutri ob 9. uri se začne v Kulturnem domu seminar za slovenske šolnike.

VČERAJ V TRŽAŠKEM OBČINSKEM SVETU

Dolga razprava o proračunu
občinskega podjetja ACEGAT

V torek bo na vrsti glasovanje - V torek se sestane tudi občinski svet v Nabrežini

Včeraj se je sestal tržaški občinski svet. V pol prazni dvorani se je odvijala precej nezanimiva razprava o proračunu občinskega podjetja ACEGAT. Svetovalci so o- bravnavali predvsem negativne in pozitivne strani razvojnega podjetja. Prevoze bo namreč od septembra dalje upravljal pokrajinski konzorcij, ACEGAT pa se po spremeni-lu v EGA, to je občinsko podjetje za elektriko, plin in vodo.

Svetovalec Inwinkl (KPI) je v svojem posegu obširno govoril predvsem o publicizaciji podjetja «La Carsica», ki jo je pozitivno ocenil, čeprav bi morala občina sprejeti še prejšnji sklep. Kervin (PSI) je po- udaril, da namerava občinska uprava resno vzeti v pretes možnost

brezplačnih prevozov, kar bo uve- štje. Na dnevnem redu je 14 točk, med katerimi je na prvem mestu pra- račun za leto 1974.

V torek ob 15.30 se bo sestal tudi devinsko-nabrežinski občinski svet. Na dnevnem redu je 14 točk, med katerimi je na prvem mestu pra- račun za leto 1974.

V PALACI COSTANZI

Včeraj odprta razstava
del Wilhelma Thönija

Po dolgem in žal prepogostem odmoru so se sinoci ponovno od- prla vrata umetnostne galerije v palači Costanzi. Tržaški župan inž. Marcello Spaccini in graški odbor- nik za umetnost in kulturo dr. Heinz Pammer sta ob navzočnosti številnega občinstva odprla razsta- vo del graškega umetnika Wilhelma Thönija, ki je pred 25 leti umrl v New Yorku po dolgem in izredno plodnem življenju v rojst- nem mestu Gradcu, v Parizu, Lon- donu in drugod. Odprta razstava, ki vsekaror zasluži toliko pozornosti, da se bomo k njej vrnili, so se poleg že omenjenih udeležili še umetnikova vdova Thea Thöny, tr- žaški podžupan Giuricini, občinska odbornika Hrešak in Faraguna, prefekt De Lorenzo, avstrijski konzul v Trstu Plecher, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Trampuž, in številni predstavniki tržaškega javnega in kulturnega življenja. Kot smo že rekli, se bomo k raz- stavi vrnili, vendar že danes opo- zarjamo na to kulturno prireditve, ki zasluži vso pozornost.

Rodil se je fantek. Ime mu je

ALJOŠA ČOK

Srečnima staršema Dobrini in Aljoši I. čestitajo

Kratkohladičnik

Danes, NEDELJA, 10. marca

40 MUČENCEV

Sonce vzhaja ob 6.26 in zahaja ob 18.03 — Dolžina dneva 11.35 — Lu- na vzhaja ob 20.59 in zahaja ob 6.56.

Jutri, PONEDELJEK, 11. marca

KRISTOF

Vreme včeraj: najvišja temperatura 10 stopinj, najnižja 4,7, ob 19. uri 7 stopinj, zračni tlak 1022 mb, na- rašča, veter 13 km na uro severo- vzhodni, vlaga 47-odstotna, nebo 5 desetink pooblačeno, morje rahlo raz- gibano, temperatura morja 9,1 stop.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 9. marca 1974 se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 19 oseb. UMRILI SO: 60-letni Agostino Bu- rolo, 52-letni Domenico Razzi, 54- letni Francesco Papagna, 67-letna Regina Toso vd. Della Mattia, 82- letni Giuseppe Zorn, 75-letni Pie- tro Ribolli, 45-letni Mario Pipp, 79-letni Giuseppe Škabar, 80-letna Maria Lucatelli vd. Moradei, 74- letni Matteo Paoletti, 83-letna An- na Milani, 78-letna Giuseppina Maj-

TRST - UL. Mazzini 51

2733-361

JOŽE KOREN

Slovenska prosvetna zveza
Združenje pevskih zborov
Primorske

Primorska poje 1974

V soboto, 16. marca 1974 ob 20.

uri v Kulturnem domu v Trstu

Nastopajo zbori:

Fantje izpod Grmade — Devini

Moški zbor — Kobarij

Moški zbor — Bukovje

Moški zbor Valentin Vodnik —

Dolina

Moški zbor Ljiljak — Vogrsko

Moški zbor Liri Silič — Vrtojba

Mešani zbor Ljube Bratuž —

Gorica

Moški zbor Vasilij Mirk — Pro-

sek - Kontovel

Moški zbor Jacobus Gallus —

Trst

Mešani zbor Svoboda — Izola

STALNO SLOVENSKO
GLEDALEŠKE V TRSTU
Kulturni dom

Karl August Gömer

PEPELKA

Pravljica v štirih dejanjih

Prevod: Fran Govekar

Scena: Demetrije Čej

Koreograf: Selma Micheluzzi

Kostumi: iz fundusa SSG

Glasba: Aleksander Vodopivec

Režija: ADRIJAN RUSTJA

V torek, 12. marca ob 15.30

Gledališča

STALNO SLOVENSKO
GLEDALEŠKE V TRSTU
— Kulturni dom

V petek 15. t.m. ob 15.30 Eduardo

de Filippo «Božič pri Cupiellovi» —

abonma red I.

V nedeljo, 17. t.m. ob 16. uri —

abonma red F okolici.

SAG

Slovensko amatersko gledališče v

Trstu gostuje s satiričnim kabare- tom «Diaka v jaju» avtorjev M.

Kčute, A. Rustje, S. Verča in A. K.

Kraja

Danes, 10. marca ob 17.30 v

Prosvetnem domu v Trebach.

OBČINSKO GLEDALEŠKE

«G. VERDI»

Danes ob 15. uri ponovitev Wagner- jeve opere «Somrak bogov» — Di-

rigent Georg Alexander Albrecht.

ROSSETTI

Ob 15.30 Shakespeare: «Hamlet»

v prireditvi Stalnega gledališča iz

Bozna. Režija Maurizio Scaparro, sce-

ne Roberto Francia. Vstopnice so na

razpolago pri osrednji blagajni — Pa-

saža Protti — tel. 36372, 36547.

AVDITORIJ

Se danes, 10. t.m. za «Rassegna

Teatro d'oggi» Paolo Poli: L'Ap- calisse, začetek ob 20. uri.

GLASBENA MATICA - TRST

Koncertna sezona 1973-74

Sedmi abonmaki koncert

V petek, 15. marca 1974 ob 20.30

v Kulturnem domu v Trstu

ORKESTER

GLASBENE MATICE

Dirigent: OSKAR KJUDER

Solist: GORJAN KOŠUTA, violina

S P O R E D:

A. Corelli: Concerto grosso op.

6, št. 2

J. S. Bach: Koncert v E-duru

za violino in godalni orkester

W. A. Mozart: Koncert v G-du- ru za violino in orkester

L. Boccherini: Simfonija v A-du- ru op. 37, št. 4

UKADNI ICAJ BANKOVCEV

8. marca 1974

Ameriški dolar 685.—

Funt sterling 1620.—

Švicarski frank 222.—

Francoski frank 142,50

Nemška marka 254.—

Avstrijski šiling 35.—

Dinar: debeli 40.—

drobni 40.—

MENJALNICA

vseh tujih valut

Aljoši in Dobrini Čok se je

rodil brhki

ALJOŠA

Svojima članoma čestita, ma-

lemu Aljoši pa vošči obilo sre-

če v življenju

KASTA

Prosvetno društvo «Ivan Grbec»
Škedenj

prirediti ob priliki ženskega pra-

znika jutri, 11. t.m. ob 20.30

predavanju

ZENA V DANASNJI DRUŽBI

IN NJENE NALOGE

V SEDANJEM TREUTKU

(Ekonomska kriza in referendum)

Predava Nadja Pahor

K aktualnemu in važnemu preda-

vanju vjudno vabi rojakinje in

rojake.

ODBOR

Razstave

V OBČINSKI GALERIJ razstavlja

svoje akvarele dr. Robert Hlavaty.

Razstava bo odprta do 12. marca.

V galeriji «La Lanterna» v Ul.

sv. Nikolaja 6 je odprl svojo razstavo

slikar James Lechay.

V galeriji Cartesius je odprl raz-

stavo svojih del slikar Orlando Poian

ki bo razstavljal do 19. marca.

V Tržaški knjižnici razstavlja Lju-

bica Ščuka - Savernik akvarele z

gorsko motiviko in rožami. Razstava

bo trajala do konca marca.

V galeriji «C. Sofianopoulos» na Tr-

gu Papeža Janeza 6, so odprli raz-

stavo del slikarjeve Claudia Villatore

iz Trsta in Gugica Huske iz Ljub-

ljane.

V SLOVENSKEM

KLUBU

v torek, 12. marca

ob 20.30

NAJNOVEJŠI FILMI

ALJOŠE ŽERJALA

Priznani tržaški kinoamater bo

prikazal svoje filme o dekletih

«Krasa», Čilu, Peruju in

Vietnamu. Vabljeni!

Mali oglasi

128, 127 TAKOJSNJA DOBAVA; 128

71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder

69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 69;

850 special 68, 70; 500 L 68, 69, 70;

fiat 750 66, 69, fiat 1300 66 in drugih

20 avtomobilov vseh vrst na ogled v

Ul. Giulio 10 in Ul. Cologna 7 —

AUTOSALONE TRIESTE.

«CITROEN» — mehanična delavnica

Cavali, tudi drugih avtomobilov v

Ul. Rittmayer 4/a.

PLINSKE NAPELJAVE utekočinje-

nega plina in metana z najsodobnej-

šimi napravami LANDI. Maksimalna

rentabilnost in ekonomičnost. Montaža

na vse avtomobile avtomatično

delavnica BRUSAFERRO, Ul. Revol-

tella, 63 tel. 741-984.

AUTOAGENZIA ZANARDO, Ul. del

Bosco 20, tel. 796348, «POVERJENI

ZASTOPNIK ZA ALFA ROMEO» najvi-

šje ocenjuje vaš rabljeni avtomob-

il v zameno za novega ali rablje-

nega in zahteva najmanjši predjem

za do 30-mesečne obroke. Rabljene

avtomobile menjamo za rabljene.

Odprto tudi ob praznikih od 10. do

13. ure. ALFA ROMEO 2000 berlina

1971; alfetta 1973; 1600 super 1971,

70; giulia 1300 super 1972; giulia 1300

TI 1970; GT 1300 junior 1968; alfa-

sud 1973; alfasud TI 1974; 850 sport

coupé 1969; 128 berlina 4 vrata 1970;

128 berlina 2 vrata 1971; 124 special TI

1400 1971; 124 sport coupé 1600 1971;

AUTOBIANCHI primula 65c 3 vrata 1969

NSU TT 1970; AUTOBIANCHI A 112

elegant novi, takojšnja dojava; fer-

rari dino GT 46 2400 1971. POZOR,

USPEŠNO SE NADALJUJE DO 15.

MARCHA 1974 PRODAJA NASIH AV-

TOMOBILOV Z ZE PLACANIM PRO-

METNIM DAVKOM ZA ENO LETO

«V NAŠE BREME». OBIŠČITE NAS!

DOBRO vpeljano drogerijo zaradi

boleznih prodam. Telefonirati danes

722978.

HISNO POMOČNICO sprejemam

tako v službo. Telefonirati: 69110.

Žepni elektronski računalnik HE-

WLETT-PACKARD za znanstveno in

finančno rabo izključno pri tvrdki

CRASSO — Galleria Rossini (Kor-

zo Italija).

Kino

La Cappella Underground predvaja ob

17.00—19.00—21.00 «Concerto per il

Bangladesh» (1972) Saula Swimme-

ra. Koncert po glasbo so registra-

rali v Madison Square Gardnu, v

njem pa nastopajo Bob Dylan, Eric

Clapton, Leon Russell, George Har-

rison, Ringo Starr in drugi. V po-

nedeljek in torek počitek (zaprt).

Ariston 15.00 «La torta in cie-

lo». Barvni zabavni film. Igrajo

Paolo Villaggio, Didi Perego, San-

dro Merli, Franco Fabrizi.

Nazionale 14.30 «Spasmo». Barvni film

v katerem igra Robert Hoffman

in Suzy Kendall. Prepovedano mla-

dini pod 14. letom.

Excelsior 10.00—11.30 matineja: «Sam,

l'orsetto lavatore». Barvni film.

Excelsior 14.30 «Virilità». Barv-

ni film. Igrajo Turi Ferro, Ago-

stina Belli, Marc Porel, Režija

ga Paolo Cavaia. Prepovedano mla-

dini pod 14. letom.

Grattacielo 14.30 «Il giorno del

delfino». Barvni film, ki ga režira

Mike Nichols.

Fenice 10.00—11.30 matineja: «La

spada di Alh Babà». Barvni film.

Vstopnina 200 lir.

Fenice 14.30—16.55—19.20—21.50 «Ser-

NADALJEVANJE PRORAČUNSKE RAZPRAVE V GORICI

DELLAGO: V ŠTEVILNIH VPRAŠANJIH SE KAŽE DISKRIMINACIJA DO VASI

Na jutrišnji razpravi bodo glasovali o proračunu

Goriški župan De Simone je v petek zvečer zaključil sejo občinskega sveta s povabilom svetovalec, naj se vrnejo v ponedeljek ob 20.30, da bi nadaljevali in zaključili razpravo o proračunu. V ponedeljek bodo odborniki odgovorili na posamezne svetovalske izjave, sledile bodo glasovalne izjave in volitve.

V drugem delu občinske seje (poročilo o prvem delu seje, ki je bila v petek zvečer, smo objavili včeraj) je najprej spregovoril Dellago (PSI). V uvodnem delu svojega govora je Dellago dejal, da kriza, ki jo je v pokrajinski upravi povzročila krščanska demokracija zaradi svojega ravnanja okoli umobolnice, ne vpliva na občinsko upravo. Dejal je, da je proračun dobro zastavljen in da ga bodo socialisti podprli. V svojem govoru je navedel prednostno lestvico tekočih proračunskih investicij ter je najprej omenil zasego zemljišč za potrebe stanovanjske izgradnje, potem pa kar po vrsti navedel izgradnjo čistilne naprave, dodelitev denarnih sredstev občinskemu podjetju za razširitev plinskega omrežja po vaseh, izgradnjo središča za socialno pomoč, gradnjo šolskih infrastrukture, otroških vrtcev, jaski ter avtoporta ter zahteval dodelitev kapitalov občinskemu podjetju, da bi bolje uredila javne prevoze.

Svetovalec Dellago je v svoji analizi položaja okoliških vasi dejal, da občinska uprava ne upošteva v zadostni meri krajevnih koristi. Ločnica, Podgora, Pevme in Standaža ter se skozi takšen odnos izvaja družbeno in etnično diskriminacija.

Nacionalni demokristjanske skupine Pagura je dejal, da si MSI ne sme prisvajati pravice edinega zastopnika nacionalnih interesov, ker pripada ta vloga KD z njenimi gospodarskimi in drugimi političnimi izbirami, s prijateljskim sodelovanjem s sosedi in s Slovenci pri nas, kar daje po mnenju Pegure dobre rezultate. Ko je odgovarjal na kritike glede premalo opravljenega dela v korist proste cone, se je Pagura vprašal, česa ni občina koristnega sprejela, kar je predlagala opozicija. Navedel je predloga spoznejše sklepe o socialnih vprašanjih ter druge odločitve, ki so bile sprejete v skladu s proračunskimi možnostmi.

Pod žarometi navzkrižnih stališč

Na povabilo univerzitetnih študentov medicine in biologije je bi-

lo včeraj popoldne v pokrajinski sejni dvorani v Gorici srečanje posvečeno razpravi o onesnaženju vode in zraka s strani kemičnega oddelka «Fiocco» v Podgori. Na sestanku so bile zastopane prav vse družbene sile, od strank do sindikatov, industrije ter organov oblasti, ki skrbijo za javno zdravje. Na njem je ravnatelj podjetja «Fiocco» znova obljubil, da bodo v prvi fazi do konca junija zmanjšali zastrunjenost ozračja in vode za okoli 50 odstotkov, v drugi fazi do konca leta pa še za preostalih 40 odstotkov, kar naj bi v zadostni meri odstranilo vse nevarnosti in tudi zdravju škodljive razmere za zaposlene kemične delavce in stanovalce tamkajšnjega okoliša.

Sestanek ni imel namena praktično rešiti vprašanje, ki je zaradi prahu dvignilo na razne različne ravne, ampak je hotel predvsem postaviti iz oči v oči različna stališča. Kjer so bila sočasno povedana, so morali nosilci teh stališč nastopati z argumenti ter iznašati tehtne razloge. Skozi takšno konfrontacijo se je izoblikovalo demokratično in strpno vzdušje, ki je prispevalo k poudarjanju važnosti obravnavane zadeve. Rešitev, ločeno, pripadajo politični oblasti. Na podlagi te izkušnje bi lahko na podoben način postavili v zariše še kakšno izmed neštevitih vprašanj, ki bremenijo naše mesto, kar bi prav gotovo prispevalo k njihovi demokratičnemu dozevanju in reševanju.

VPRAŠANJE, KI SE NAS NEPOSREDNO TIČE

Kako je z načrtovanjem severnega slovenskega šolskega središča

Te dni je inž. Močnik izročil izvršilni načrt za trgovsko šolo

Načrtovanje severnega slovenskega šolskega središča v Ul. Cam-pi razmeroma dobro napreduje in če se bo nadaljevalo po sedanjem ritmu, potem lahko računamo, da bomo imeli v razmeroma kratkem času izdelane za to šolsko središče vsaj načrte.

Te dni je namreč inž. Močnik izročil goriški občinski upravi izvršilni načrt za trgovsko šolo, za izdelavo katerih je prejel od občinskega odbora naročilo. Morda bo občinski odbor o načrtu razpravljati že na svoji prihodnji seji.

O idejnem osnutku te šole smo v našem listu že poročali ter predvidevali gradnjo sodobnega objekta s sedmimi učilnicami, večjim auditorijem, prostori za dopolnilni pouk, prostori za profesorjski zbor, kabine, knjižnico, razstavne vetrine na hodnikih itd. V zgradbi bo tudi stanovanje za hišnika. Po sedanjih izračunih bo šolsko poslopje stalo okoli 350 milijonov lir.

Trgovska šola naj bi se gradila poleg otroškega vrtca in osnovne šole, katerih načrte je občinska uprava že objavila. Izdelala bi finančni načrt. Osnovna šola naj bi

stala 260 milijonov, otroški vrtec pa 160. Občinska uprava išče najbolj primeren vir za financiranje gradnje dveh objektov. Obstajata dve možnosti, ali posojilo konzorcijskega kreditiranja javnih objektov ali pa posojilo goriške Hranilnice. Postopek za gradnjo teh dveh šolskih zgradb je že tako daleč, da bi mogli v najkrajšem času pričeti z deli, če bi občinska uprava dobila zagotovilo o izplačilu posojila.

Več razlogov narekuje čimhitrejši pričetek gradnje, predvsem izredno slabe življenjske razmere v otroškem vrtcu in v osnovni šoli v Ul. Croce in neprestano trgovanje naraščanje cen gradbenega materiala ter raznih storitev. Prej ko pričnejo z deli, manj se bo morala občinska uprava zadolžiti.

Seveda pa obstaja vprašanje nadaljevanja izgradnje severnega slovenskega šolskega središča. Vanj namreč sodi še zgradba za gimnazijo in licej ter teološka, brez katere si takšnega šolskega središča zares ni mogoče zamisliti.

Ob tem je v pogovoru na politični ravni vedno prisotno vpraša-

mače žene so se ob tej priložnosti zbrale v prosvetni dvorani društva «Jezero». Tudi v Doberdolu so imele priložnosti govor ter zabavne točke.

Kot smo uvodoma povedali bodo ženski prazniki imeli danes še v Gorici in Sovodnjah. Osrednja proslava se bo v Gorici pričela ob 16. uri. Na sporedu imajo tudi nastop pevskega zbora «Kras» iz Dola in s Poljan, ki ga vodi Pavlina Komelova, ter nastop goriške folklorne skupine in recitatorjev. Za veselo vzdušje bo poskrbel zabavni orkester «Galeb» iz Nove Gorice. Praznovanje je pripravila Slovenska prosvetna zveza.

Tudi v Sovodnjah so domače ženske pripravile bogat spored. Žene se bodo ob 16. uri zbrale v Kulturnem domu, kjer bo na sporedu govor. Z raznimi deklaracijami, pesmi in igrice bodo nastopili učenci osnovne šole ter otroškega vrtca. Sledila bo zakuska. Ob 19. uri bodo domačinke nastopile z zabavno igrice, sledila bo prosta zabava z domačim zabavnim ansamblom.

Včeraj zvečer so se tudi žene na Vrhu zbrale v domači gostilni ter v veseli družbi preživele lep večer.

Danes, v nedeljo, 10. marca ob 16. uri bo v Katoliškem domu v Gorici pevski koncert dveh zamejskih zborov. Zastopata bosta Koroska in Primorska. Občinstvu se bosta predstavila moški zbor graških študentov iz Celovca ter mešani zbor «Lojze Bratuš» iz Gorice.

Kot gost bo nastopil zbor graških študentov, ki ga vodi Aleš Schuster. Na nedeljskem koncertu bo odpel skupno petnajst pesmi. Spored graških študentov obsega tako umetne kot narodne pesmi. Omenimo naj skladbe Jakoba Gallusa (Quam galina), U. Vrabca (Zdravica) ali P. Jereba (O kresu).

Goriško bo na nedeljskem koncertu zastopal zbor «Lojze Bratuš», ki ga vodi dirigent Stanko Jeričič zopel bo osem pesmi. Oba omenjena pevstva zbora sta prejšnje nedelje z uspehom nastopila v «Konzert-hausu» v Celovcu skupno s koroskim zborom «Jakob Petelin-Gallus» in s tem potrdila ne le svoje pevске kvalitete, temveč tudi vedno tesnejšo solidarnost med koroskimi in primorskimi Slovenci.

Vstopina 500 in 300 lir.

Danes v Gorici nastop koroskih in goriških pevcev

Danes, v nedeljo, 10. marca ob 16. uri bo v Katoliškem domu v Gorici pevski koncert dveh zamejskih zborov. Zastopata bosta Koroska in Primorska. Občinstvu se bosta predstavila moški zbor graških študentov iz Celovca ter mešani zbor «Lojze Bratuš» iz Gorice.

Kot gost bo nastopil zbor graških študentov, ki ga vodi Aleš Schuster. Na nedeljskem koncertu bo odpel skupno petnajst pesmi. Spored graških študentov obsega tako umetne kot narodne pesmi. Omenimo naj skladbe Jakoba Gallusa (Quam galina), U. Vrabca (Zdravica) ali P. Jereba (O kresu).

Goriško bo na nedeljskem koncertu zastopal zbor «Lojze Bratuš», ki ga vodi dirigent Stanko Jeričič zopel bo osem pesmi. Oba omenjena pevstva zbora sta prejšnje nedelje z uspehom nastopila v «Konzert-hausu» v Celovcu skupno s koroskim zborom «Jakob Petelin-Gallus» in s tem potrdila ne le svoje pevске kvalitete, temveč tudi vedno tesnejšo solidarnost med koroskimi in primorskimi Slovenci.

Vstopina 500 in 300 lir.

SEDAJ OBLIKUJEJO 40 STOTOV TEŽAK MONOLIT

V soboto, 20. aprila, bodo na Vrhu odkrili spomenik padlim v NOB

V brošuri bodo zajeta pričevanja vaščanov o osvobodilni vojni Program svečanosti je že izdelan - Nabira se nadaljuje

Izgradnja spomenika padlim v narodnoosvobodilni vojni na Vrhu prehaja v zaključno fazo. Člani pripravljalnega odbora za postavitev spomenika ter vaščani, ki so zaposleni z njegovo izgradnjo, si prizadevajo, da bo vse nared do sobote, 20. aprila, ko ga bodo uradno odkrili.

V pogovoru s članom pripravljalnega odbora prof. Poldom Devetakom smo izvedeli, da so pred dnevi pripeljali iz nabrežinskega kamnoloma okoli 40 stotov težak monolit, ki bo predstavljal osrednji del spomenika. Kamen, ki je visok domala tri metre ter se proti vrhu nekoliko zožuje, ga že nekaj dni obdeluje kamnosek Tonče Berlot, pomagata pa mu Ludvik Devetak in Franc Grič. Kamnosek bo v skalo vklesal verze pesnika Filiberta Benedičiča, s katerimi bodo počastili spomin padlih ter hodičim rodovom posredovali dokaz o veliki in plemeniti žrtvi vaščanov v boju za svobodo in napredek.

Ker se dan svečanega odkritja spomenika naglo bliža in je potrebno opraviti še precej dela, so pospešili priprave na ta dogodek. Pred dnevi so prišli predstavniki županstva na ogled, kako urediti javno razsvetljavo. Spomenik bo namreč razsvetljen, posebno obelisk, ki bo njegovo osrednjo in najbolj razgiban del.

Precej je napredovalo tudi delo v zvezi z objavo spominov vaščanov na osvobodilno vojno. Prof. Venko Devetak je zbral več pričevanj vaščanov na nastajajoče organizacije Osvobodilne fronte, organizacije mladih komunistov (SKOJ), dejavnost žena in na posamezne akcije. V tej brošuri, ki bo obsegala kakšnih 15 strani ter bo na naslov-

Tretji koncert revije pevskih zborov «Primorska poje» bo v Gorici v četrtek, 21. marca in sicer v gledališču Verdi. Sklep je sprejel odbor Slovenske prosvetne zveze, ki skupni prireditelj te velike manifestacije zborovskega petja z Zdrženjem pevskih zborov Primorske. Na letošnji manifestaciji bo sodelovalo skupno 63 zborov z obeh strani meje: nastopijo bodo še v Trstu, (16. marca) na Dobroveru, (24. t. m.) v Ilirski bistrici (30. t. m.), Vipavi (17. t. m.), Divači (31. t. m.) in v Kobaridu (6. aprila).

Za Gorico je zelo važno dejstvo, da bo prireditelj v velikem Verdievem gledališču, ki lahko sprejme večje število občinstva, na odru pa lahko nastopajo tudi številni zbori. V Gorici bo namreč nastopil Tržaški partizanski pevski zbor, ki ima več kot sto pevcev. Na prireditvi v Gorici, ki bo prihodnji četrtek, 21. marca ob 20. uri, bodo nastopili moški zbor «Kras» iz Opatjega sela, moški zbor «Ivan Kanar» iz Marezja, moški zbor «France Bevk» iz Prvačine, mešani zbor «Rečan» iz Ljes v Beneški Sloveniji, moški zbor «Divjača», slovenski zbor «Jezero» iz Doberdola, mešani zbor «Drago Bajc» iz Vipave, moški zbor «Oton Župančič» iz Standaža, Komorni zbor iz Nove Gorice in Tržaški partizanski pevski zbor.

Prireditelji si nadejajo, da bo goriška publika prišla na ta koncert, na katerem se bodo pravi predstaviteli tako številni zbori in ki bo prvič v veliki osrednji mestni dvorani.

Na seji goriškega odbora SPZ, ki je bila v sredo, so preučili vse kar je v zvezi s to veliko prireditvijo. Na seji, kateri so prisostvovali tudi predstavniki prosvetnih društev članjenj v SPZ, je tajnik Waltrich podal izčrpano poročilo o v prvih dveh letosnjih mesecih opravljenem delu. Pevski zbori pridno vadijo, prirejenih je bilo sedem Prešernovih proslav, na sporedu je bila cela vrsta predavanj v raznih krajih, urli so film «Čevlje v jesen», v Gorici so imeli v gosteh akademski pevski zbor «Vinko Vodopivec», na ursti je bil ogled muzejske zbirke v palači Attems, društva so priredila za pest maskarade, na vrsti so proslave dneva žena.

Na seji so tudi razpravljali o sporedu poletnih prireditev. Prva bo, kot vsako leto, v Steverjanu, ob priliki prvomajskih praznikov. Prireditve se bodo pričele že 30. aprila, 1. maja bo velika proslava, 5. maja pa bo praznik mladine. V Standažu bo prosvetno društvo «Oton Župančič» priredilo 19. maja «spo-

mladanski praznik».

V Dolu naj bi imelo domače prosvetno društvo «Kras» veselico 16. in 23. junija, poletni praznik v Sovodnjah ob 29. junija do 7. julija, piknik društva «Danica» na Vrhu bo 15. julija, v Doberdolu naj bi bila prireditve društva «Jezero» 21. julija. Prireditve prosvetnih društev naj bi se zaključile v Standažu z jesenskimi prazniki konec septembra.

Vmes pa bodo še nekatere prireditve, ki jih prirejejo v slovenskih vaseh krajevne sekcije partizanskega združenja in športnega društva. Na Peči naj bi bila partizanska prireditve 26. maja, v Podgori partizanska prireditve ob 31. maja do 3. junija, v Dolu partizanska prireditve 9. junija.

Športno društvo «Juventina» v Standažu bo imelo svojo tradicionalno prireditve ob 28.7. do 6.8. ni še znan datum prireditve športnega društva «Mladost» v Doberdolu.

Zastopnik prosvetnega društva «Danica» prof. Devetak je prikazal program ob odkritju partizanskega spomenika, ki bo na Vrhu 20. aprila. Zastopniki društev so tudi prikazali program, ki ga mislijo pripraviti za te poletne prireditve.

Predavanja

Prosvetno društvo «Oton Župančič» iz Standaža vabi vse vaščane v društvene prostore v četrtek, 14. marca ob 20. uri na predavanje o kulturno-zgodovinskih zanimivostih Dunaja in o utrpu njegovega življenja. Predavatelj Rudi Hoenn bo svoje predavanje ponazoril s številnimi barvnimi diapozitivi.

P.d. «Brški grič» iz Steverjana priredi v sredo, 13. marca ob 20.30 v društvenih prostorih na Valeski predavanje višje medicinske sestre Milene Snrovnšnikove iz Nove Gorice o zdravju in boleznih našega solarja. Vabljeni zlasti starši otrok, ki obiskujejo osnovno šolo in otroški vrtce.

P.d. «Jezero» iz Doberdola priredi v četrtek, 14. marca ob 20. uri na seždu društva predavanje na temo: «Zdravje in bolezn našega solarja». Predavala bo višja medicinska sestra Milena Snrovnšnik iz Nove Gorice. Vabljeni zlasti starši otrok, ki obiskujejo osnovno šolo in otroški vrtce.

P.d. «Sovodnje» priredi v petek, 15. marca ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah predavanje na temo «Odnosi med spoloma». Predavala bo prof. Božidar Mrevlje iz

Nove Gorice. To je drugo predavanje namenjeno mladostnikom. Vabljeni.

Slovenska prosvetna zveza Gorica priredi danes, 10. marca ob 16. uri v Prosvetni dvorani na Verdijevem korzu 13

PRAZNIK ŽENA

Spored: priložnostni govor, nastop pevskega zbora «Kras» iz Dola in Poljan, mladinske goriške folklorne skupine ter nastop recitatorjev.

Za prijetno zabavo bo poskrbel orkester «Galeb» iz Nove Gorice. Vabljeni!

Izleti

Ob priliki 40-letnice planiške smučarske skakalnice bodo v Planici 17. marca skoki z mednarodno udeležbo. Za to priložijo priredi Slovensko planiško društvo v Gorici avtobusni izlet. Vpisovanje na sedežu SPD, Ul. Malta 2, tel. 24-95.

Kino

Gorica

VERDI 15.00–21.30 «La seduzione». M. Ronet in L. Gastoni. Barvni film. Prepovedano mladim pod 18. letom.

CORSO 14.45–21.30 «Amarcords». Barvni film.

MODERNISSIMO 15.00–22.00 «Città amara». Barvni film.

VITTORIA 15.00–21.30 «La signora è stata violentata». P. Tiffin in C. Guirre. Prepovedano mladim pod 18. letom.

CENTRALE 15.00–21.30 «Tutti per u no botte per tutti». I. Rendi in G. Eastman. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 14.00–22.00 «O Calcutta». Barvni film.

EXCELSIOR 14.00–22.00 «Amarcords». Barvni film.

PRINCIPE 14.00–22.00 «Grazie per quel caldo dicembre». Barvni film.

Včeraj – danes

Rojstva, smrti in poroke

ROJSTVA: Stefano Alessio, Roberta Russi, Gabriella Bisiani, Gianluca Caputi, Alessandra Plet, Riccardo Martinuzzi, Valentina Marcon.

SMRTI: 52-letni Aldo Stevanot, 66-letni upokojenec Danilo Devetak, 78-letni upokojenec Michele Bizzi, 89-letni upokojenec Giuseppe Sfiligi, 72-letni kmet Jožef Leban.

OKLICI: prodajalka Rosanna Nardin in železnikar Guido Mihali, uradnica Laura Nedog in uradnik Fulvio Cassan, učiteljica Lucia Krainer in univerzitetni študent Ruggero della Torre, prodajalka Lidia Brandolin in avtoprevoznik Francesco Maniscalco, prodajalka Giancarla Sogobio in uradnik Giorgio Perco, delavka Laura Visintin in varilec Eligio Visintin, prodajalka Albertina Qualig in delavec Bartolomeo Andragna, gospodinja Rosaria Lamarcina in hidravličar Sabino Monelli, delavka Graziella Principi in uradnik Paolo Antonio Mocchut, prodajalka Annamaria Galizia in uradnik Luigi Paulin, gospodinja Daniela Bolzico in avtoprevoznik Adriano Zenini, bolničarka Rita Brazzoni in uradnik Piero Pierazzi.

POROKE: socioložinja Luizina Soranzo in zdravnik Alessandro Rocco, prodajalka Eleonora Odo in rokodelca Ilario Burmich, učiteljica Marija Čibej in geometer Giampaolo Franco.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alesani, Ulica Carducci, tel. 2268.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San'Antonio, Ul. Romana, tel. 40497.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

V Gorici, Sovodnjah in Steverjanu sta danes dežurna dr. Pietro Picculin, tel. 83441 in dr. Giuseppe Viaro, tel. 30174. V Krmini in okolici je danes dežurn dr. Livio Galopin, tel. 41136; v Ronkahu pa dr. Giovanni Pella, tel. 77995.

Prispevki

Za spomenik padlim v NOB na Vrhu so darovali: Grič Leopold, Vrh, 10.000; Devetak Ivanka vd. Juren, Gabrje, 10.000; Obad Ivan, Gabrovce 17, 10.000; Vizintin Marčelo, Martinščina, 10.000. «Vesela družba» je ob 8. marcu darovala 12.000 lir za Rod Modrega vala.

ZAHVALA

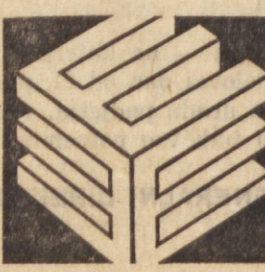
Ganjeni ob tako izrazitem sočustvovanju ob smrti našega dragga

RUDOLFA PAVLETIČA

se prisrčno zahvalujemo. Posebna zahvala g. župniku, sodnikom, prijateljem, darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Zaljubljeni: žena Ida, hči Eda in sin Mauro

Sovodnje, 10. marca 1974

C.C.I.A.A. - GORICA
4. SEJEM ZA VZHOD
espomemega

27. APRIL
6. MAJ

ČEŠKOSLOVAŠKA
MADŽARSKA - ITALIJA
AUSTRIJA - JUGOSLAVIJA

PRJAVE - INFORMACIJE
TAMNOSTO SEJMA
BIWU PUBLICITA
GORICA - Korzo Italia, 101 - Tel. 87.466

SEDMI ABONMAJSKI KONCERT V KULTURNEM DOMU

ORKESTER GLASBENE MATICE
IN VIOLINIST GORJAN KOŠUTA

Košuta je kriški rojak, ki je študiral v Ljubljani in v ZDA, zdaj pa je asistent s slovenskega virtuoza Igorja Ozima na Akademiji za glasbo v Koelnu - Dirigent O. Kjuder

Za svoj drugi nastop, ki ga bo imel v okviru letošnje koncertne sezone Glasbene matice, pripravljajo orkester Glasbene matice pod vodstvom Oskarja Kjuder sponzor Correllijevih, Bachovih, Mozartovih in Boccherinijevih skladb. Poslušali bomo Correllijev Concerto grosso št. 2 iz op. 6, violinski koncert v E-duru Johanna Sebastiana Bacha, nato še violinski koncert v G-duru KV 216, Wolfgang Amadeusa Mozarta in Boccherinijev Simfonijo v A-duru, op. 37, št. 4.

V Bachovem in Mozartovem koncertu bo nastopil kot solist violinist Gorjan Košuta. To je mlad komaj sedemindvajsetleten slovenski umetnik, ki je že za študijske izredne glasbene uspehe in se tako uveljavil v mednarodnem glasbenem življenju. Razen zaradi njegovih izjavnih odlik ga je Glasbena matica želela vključiti v svoj abonma zato, da nam predstavi umetnika, ki je — čeprav neposredno — naš tržaški rojak: njegovi starši so bili namreč doma iz Križa pri Trstu. Gorjan Košuta je študiral v Ljubljani pri Cirilu Voreniku, nato se je udeležil posebnega tekmovanja v Ameriki in dobil uvrstitve mu je omogočila, da se je nato tam izpopolnjeval pod drugo leto. Po vrnitvi v Evropo se je podal v Köln na nadaljnje izpopolnjevanje k znanemu slovenskemu violinistu Igorju Ozimu in postal nato njegov asistent na Akademiji za glasbo v tistem mestu. Dosedaj je Gorjan Košuta že nastopal kot solist v Ljubljani in drugih mestih Jugoslavije ter v Ameriki in Nemčiji, razen tega je bil kot član majhne komorne zasedbe na turneji v Afriki in v Švic.

Ce si zdaj ogledamo spored koncerta, najdemo v njem, kljub štirim različnim skladateljem, ki so živeli v različnih dobah in različnih okoliščinah, nekaj skupnih potez in te se nanašajo na violinsko prakso oziroma slog, ki se je razvil v Italiji v drugi polovici 17. in prvi polovici 18. stoletja. Tu imamo odličnega violinista Arcangelia Correllija, ki je bil začetnik znamenite rimske violinske šole; kot skladatelj je s svojimi koncerti grossi ustvaril prototip kompozicijske forme, ki jo nato razvijata Torelli in Vivaldi. Za italijansko instrumentalno glasbo, posebno še za Vivaldija, saj je predelal več njegovih koncertov, se je zanimal Johann Sebastian Bach, zato najdemo tudi v njegovem koncertu v E-duru značilne «italijanske» poteze (npr. migrede naj bodo omenjeni njegovi Brandenburgski koncerti, čeprav ne spadajo v spored, kjer se Bach navezuje na Correllijev concerto grosso in da te kompozicijski obliki izredno dovršenost). Italijan-

ska glasbena praksa je bila za vzorec tudi Mozartu in v njegovem violinskem koncertu v G-duru odpravimo po eni strani značilno mediteransko pevnost, za katere so zgledeje pri italijanskih violinistih Giuseppe Tartini in Pietro Nardini, kot je to svetloval takrat desetnajstletnemu Wolfgangu oče Leopold, sam violinist in občudovalec italijanskih mojstrov na to glasbilo. Končno je tu Luigi Cherubini, trinaest let starejši od Mozarta; bil je violončelist in skladatelj. Kompozicijo so ga poslali študirat v Rim, ki je zaradi Correllijeve slave, čeprav je Correlli umrl že pred pol stoletja, užival ugled odličnega centra za skladateljsko udejstvovanje. Ta neposredni Correllijev vpliv je čutili v mnogih Boccherinijevih sklad-

Dirigent Oskar Kjuder

bah, tako tudi v Simfoniji, ki jo bomo slišali v petek, v kateri nasledimo pridobitve tedanjega časa, kontrastne teme, njihov razplet in reperto (to so leta zadnjih treh znamenitih Mozartovih simfonij, ki so nekaj simfonični testament 18. stoletja!) a tudi reminiscence preteklosti, kot so skupni koncertantni prehodi po enega glasbila iz vsake instrumentalne skupine; to jasno spominja na baročni koncert in tudi pri Boccheriniju odgovarjajo koncertinu v takih prehodih tutti. Pri odkrivanju vplivov in stičišč med omenjenimi skladatelji je treba omeniti še dejavnost Boccherinija kot violončelista, saj je bil igral morda v prvem godalnem kvartetu, ki ga pozna, ki je bil pobudnik kvarteta, so v njem igrali violinist Nardini, najboljši Nardinijev učenec Manfredi ter violinist (in skladatelj) Cambini.

Vrnimo se zdaj k posameznim točkam petkovskega koncerta.

Correlli je napisal 12 concertov grossov. Ti so izšli kot op. 6 v Amsterdamu leta 1714, eno leto po skladateljevi smrti. Ni mogoče točno določiti, kdaj je kateri od njih nastal, vendar so gotovo nastajali v dolgem obdobju skladateljevega življenja: eden od Correllijevih učencev poroča, da je slišal tako Correllijevo skladbo v Rimu leta 1682 in izvedbo da je vodil sam Correlli.

Ko pomislimo na Bacha, nam vstane pred očmi avtor imenitne instrumentalne glasbe, toda še bolj avtor izredne množine vokalno instrumentalnih del, posebno nabožnih kantat, maš, oratorijev, pasijonov, koralarov; v tem primeru gre za dela, ki so nastala, ko je bil Bach organist ali Konzertmeister v Weimarju — in pisal po eno nabožno kantato na mesec — in Kantor v Leipzigu, kjer je pisal nove kantate za vsako nedeljo in vsak praznik. Med prvo in drugo službo najdemo Bacha v Köthenu, kjer je «maestro di cappella» na tamkajšnjem dvoru od leta 1717 do 1723. Tu je vladalo vzdušje kalvinizma in je bila zato ornamentalna glasba izključena iz cerkvenih obredov. Bachu je bilo naročeno, naj skrbi za koncertno glasbo: sam princ je bil namreč dober violinist, na gradu pa je imel Bach na razpolago tudi dober orkester. Tu so nastala Bachova dela za violino, flavto in violončelo solo, sonate za glasbilo in basso continuo, koncerti za violino, znameniti Brandenburgski koncerti in v zadnjih letih tega obdobja več skladb za klavičembalo, med njimi prvi del zbirke «Das wohltemperierte Klavier».

V svojem kratkem življenju, umrl je v petindesetem letu, je Mozart napisal izredno veliko število skladb, med katerimi spajajo po kakovosti in poznanju v ospredje (poleg drugih znanih skladb) violinski koncerti, posebno trije med njimi: tretji, četrti in peti; tretjega bomo poslušali v petek. V Mozartovem opusu za violino in orkester, ki pravzaprav še niti ni dokončno proučen, je prvih pet violinskih koncertov nastalo leta 1775 v Salzburgu. To so prve Mozartove instrumentalne skladbe, ki so pozele splošno priznanje po vsej Evropi. Mozart, ki je bil odlični violinist, jih je napisal za lastno uporabo in nato šel vanje optimizma in humorja kot izraz mladostnega veselja do življenja.

Luigi Boccherini se je rodil v toskanskem mestu Lucca in se uveljavil najprej kot violončelist: igral je v rojstnem mestu, v orkestru cesarskega gledališča na Dunaju, leta 1788 pa se je preselil v Španijo, kjer je postal dvorni

glasbenik. Zaradi nenaklonjenosti na dvoru in zaradi skoraj sovražnih odnosov, ki so jih gojili do njega nekateri tamkajšnji violončelisti, je bilo to precej dramatično in tudi nesrečno obdobje v njegovem življenju, tako da je celo umrl v revščini v Madridu leta 1805. Ogromen je predvsem Boccherinijev komorni opus z znamenitimi kvarteti in kvinteti. Take skladbe je Boccherini pisal zaradi včasih omejenega števila izvajalcev, ki so bili na razpolago za izvedbo novih skladb. Toda napisal je tudi okoli trideset simfonij; ta, ki jo bomo poslušali, je nastala leta 1787 in je bila posvečena privatnemu orkestru grofice Benevente Ossuna, pri kateri je bil takrat Boccherini v službi kot dirigent.

Janko Ban

Kras pod snegom

Robert Hlavaty (akvarel)

KOPRSKO KULTURNO PISMO

Obala v znamenju koncertnih prireditev

Pevski zbor društva «Bazovica» z Reke - Nastop postojnskih zborov in zbora «Jezero» iz Doberdoba - Jubilej koprške Glasbene šole Recital Klopčič-Jarc - Gostovanje orkestra Slovenske filharmonije

V nadaljevanju proslava slovenskega kulturnega praznika na obletnico Prešernove smrti smo na koprskem območju imeli sredi prejšnjega meseca dve zanimivi gostovanji pevskih zborov. V Kulturnem domu v Postojni so tamkajšnji pevski zbori povabili v gostilne slovenskega prosvetnega društva «Bazovica» z Reke, ki je poleg folklorne skupine pripeljala tudi mešani pevski zbor. Pod vodstvom Rajmunda Hrovata je predstavil kot pevsko skupino lepih glasov, ki obetajo, da se bodo v nadaljevanju delu strnil v še bolj ubrano petje. To sklenimo namreč po napredku, ki ga je zbor dosegel od lanskega nastopa v Trstu na reviji «Primorska pesmi».

Začel je tudi posegati po zahtevnejših pesmih, kakor sta Emilia Adamica V snegu in Alojz za Srebotinjo Kraška jesen, ki jih sicer še ni povsem dojel in izrazil, saj je za to potrebnih še nadaljnjih glasovnih priprav, vendar sta za začetek sprejemljivi. Pri Premrovi Zdravici, Flajšmanovi Pod oknom, Volaričevem Rožmarinu, Nedvedovi Nazaj v planinski raj, Venturinijevem Znamenju ter pri narodnih pesmih je zbor pel bolj sproščeno.

Drugo gostovanje je bilo na Pivki, kjer so nastopili zbori iz Postojne, to je ženski, moški in mešani, ter moški zbor prosvetnega društva «Jezero» iz Doberdoba. Prvi so peli pod vodstvom Iva Jerličiča, zadnji pod vodstvom Silvana Krizmančiča. Najbolj nas je zanimal zbor iz Doberdoba, ker ga že dolgo nismo slišali. Potrditi moramo, da ga sestavljajo pevci z lepimi in svežimi glasovi, ki pa potrebujejo nadaljnega dela za popolnejšo zlitost in enotnost. Sicer pa so prizadevanja vendarle pokazala določene rezultate, saj je intonacija bila v osnovi zadovoljiva, posamezni pevci pa le še niso sledili dirigentu v pogledu ritmične preciznosti in dinamičnega stopenjanja; večja enotnost bi drugace solidno pripravljenim pesmim utislila izrazitejši učinek. Prvi del koncerta je začel ženski zbor iz Postojne s Simonitijsko v Dopolnil dal je bolečino, v nadaljnjem sporedu je izvedel še Sonatino v soncu istega avtorja ter dve ljudski v Tomčević in Boletovi priredbi; moški zbor je zapel Samo en cvet Lovra Hafnerja.

Ivan Silič

Komorni orkester Glasbene matice

OB RAZSTAVI NJEGOVH AKVARELOV V OBČINSKI GALERIJ

Hlavaty se vrača k morju

Robert Hlavaty, resnični mojster akvarela v naši zamejski likovnosti, doživlja sedaj najbolj plodovito obdobje svoje razstavne dejavnosti, pa čeprav je prekorail že 75 let starosti. Sedanja razstava njegovih akvarelov v občinski galeriji je v kratkem zaporedju že četrti njegov javni nastop v kulturnem življenju tržaških Slovencev, kajti razstavi ob prelomu leta na Opčinah pod okriljem Pl. Tabor sta sledili razstava v Goričevih dvorani ter sodelovanje se v Kulturnem domu ob letošnji Prešernovi proslavi.

To dejstvo pravi gotovo popolnjeva trenutni prikaz Hlavatyjev ustvarjalnosti na zadnji njegovi razstavi, saj je mnogo akvarelov iz prejšnjih razstav že šlo v zbirke ljubiteljev in zato jih ne bo več na upogled tistim, ki so te razstave zamudili. Ne bodo pa zato hudo prikrasjeni, kajti slikarjeva dejavnost je bila zadnje čase izredno obilna, tako da na razstavi v občinski galeriji visi kar lepo število akvarelov, po dva akvarela pod enim steklom. Žal pa visijo akvareli brez okvirov, ki bi jim dali večji čar, večjo pesniško intimitnost.

Na sedajni razstavi Hlavatyjevih akvarelov je takoj opazna neka novost: Robert Hlavaty se vrača k morju. Sicer se ne vrača k razgledom morja s parniki, čolni in zidanimi obalami, kot je to delal v prvih letih po osvoboditvi, pač pa k čistim marinam in obrežnim motivom. V teh akvarelih je morje posodo močno valovito, celo burbano, da se kar peni in da se beli grebeni valov divje zagajajo ob jarkavste skale istrske obale.

Slikovitost je res presenetljiva, ni je pa Robert Hlavaty dosegel tako, da je za pravi akvarel značilno izpuščanje beline papirja, pač pa je to nadomestil z belo tempero. Mojster verjetno išče novih učinkov, ki pa sedaj niso več podobni meglastim pokrajnam pozne jeseni in zime, ki so tako značilni za Hlavatyjevo akvarelno slikanje, čeprav je takih na srečo tudi še vedno dovolj in nekateri so naravnost odlični po izčlenitvi izločevanju vsega, kar je za kraško pokrajino in njeno oblikovanje nebitno, torej ob najmanjšem posredovanju njenih oblik.

Tako sikar izlučji iz pokrajine tisto resničnost, ki sega globlje, ki izraža tso globino in opuša marsikaj, kar bi bilo na njeni površini vidnega, tako da ostane na zasneženih gmajni le nekaj ob burje oklešenih dreves. Razumljivo je, da Robert Hlavaty ne more vztrajati samo pri tej osnovni motiviki svojih del, pa čeprav ta predstavlja njen misel. Začne se mu odkrivati novih lepoto naše zemlje, krajine, našega morja. In tako nastajajo akvareli, v katerih so barvni odtenki bolj živahni. V temperamentni izgradnji pokrajinskega prostora pričnjo izstopati rumenkasti in rdečkasti prelivanja tal in tudi zelenje je bolj sočno podano. Odlika Hlavatyjevoga ustvarjanja je končno v tem, da ohranja v njem zanimanje za stvarnost, seveda pesniško povedano, vendar nikdar ukinjeno v suhe oblike reševanja kakršnih koli formalističnih problemov.

Ivan Silič

Milko Bambič

OD 2. DO 5. MAJA V IDRIJI

Prvo področno srečanje gledaliških skupin Primorske

Namen srečanja je spodbuditi ljubiteljsko gledališko dejavnost Zamejstvo bo lahko zastopano z dvema skupinama

Združenje gledaliških skupin Slovenije (Iniciativni odbor področnega združenja za Primorsko (Postojna) razpisuje v okviru XVII. srečanja gledaliških skupin Slovenije prvo področno srečanje gledaliških skupin Primorske, od 2. do 5. maja v Idriji. Srečanje pomeni pregled najboljših dosežkov in analizo gledališke dejavnosti; s svojim delovnim programom pa daje smernice in napotke skupinam za bodoče delo.

Namen srečanja je:

- izboljšati vsebinsko delo in dvigati umetniško raven uprizoritev amaterskih gledaliških skupin;
- manifestirati najboljše dosežke gledališke dejavnosti v sezoni;
- izmenjati izkušnje med gledališkimi ljubitelji in strokovnjaki in dvigati strokovno znanje amaterjev; v ta namen bo organizator srečanja pripravil razgovore po predstavah in skupen posvet gledaliških amaterjev;
- dati najboljšim skupinam priznanje.

Na srečanju bo sodelovalo največ 12 skupin. Potne stroške in stroške prevoza kulis krijejo skupine same, oziroma pristojni občinski sveti, stroške pogostitve pa prireditelj. Organizator ne more prevzeti stroškov prenočitve, lahko pa na željo skupin rezervira prenočišče.

Skupine niso v repertoarju izbiri z ničemer omejene. Edini kriterij je umetniška in idejna vrednost dela ter kvaliteta izvedbe. Zazeleno so tudi celovečerne proslave, klabeske prireditve, kabareti, lepljenke ipd.

Selekcijo opravijo občinski sveti sami in pošljejo na srečanje po eno skupino iz občine, slovensko zamejstvo pa dve skupini, eno za tržaško in eno za goriško območje.

Pravico do nastopa na reviji imajo skupine, ki so članice ZGSS. Vse nastopajoče skupine prejmejo priznanje. Zadnji rok prijave je vključno 15. april.

PRIJAVA MORA VSEBOVATI:

- natančen naziv skupine
- naslov dela in avtorja
- ime, priimek in naslov režiserja
- zasedbo vlog

Skupina je dolžna poslati prireditelju propagandni material. Občinski sveti naj do 15. marca pošljejo informativne prijave, da bo že prej razvidno, koliko občin namerava sodelovati.

Na srečanju bo selektor izbral predstave za sodelovanje na zaključni prireditvi XVII. srečanja gledaliških skupin Slovenije. V času srečanja gledaliških skupin Primorske bo tudi ustanovni sestanek ZGSS za Primorsko.

Prijave pošljite na ZKPO Postojna, kulturni dom; za morebitne informacije kličite tel. številko 21.281.

NA POBUDO INŠTITUTA ZA DRAMSKO UMETNOST V TRSTU

Pesem mladinskih zborov prispevek k sporazumevanju

Nastopila sta mladinska zbora iz Maribora in iz Trsta

Inštitut za dramsko umetnost v Trstu je organiziral prvo revijo ali bolje bi lahko rekli srečanje mladinskih zborov treh sosednjih dežel. Udeležila sta se ga dva zbora, ker je zbor iz Koroske odpovedal na po organizator povedal, kateri zbor je bil povabljen. Razveseljuje, da se je tržaška ustanova odločila dati spodbudo prizadevanju na področju estetske vzgoje mladine, za katero je zborovsko petje nedvomno najbolj pristopno in zajame lahko vse, ki imajo posluš. Pobuda je prišla v času, ko vse bolj spoznavamo pomen petja pri oplemenjevanju čustvenega sveta doraščajočega človeka in njegovega vpliva na oblikovanje razvijajoče se mlade osebnosti. To spoznanje si v nekaterih deželah težko utira pot s pogojem za pravo razumevanje in delo saj ni ponekod niti sistematično zasnovanih učnih načrtov za glasbeni pouk naolah. Drugod zopet, kjer so že dosegli določene uspehe in znatno raven se borijo, da bi le to ubranili pred raznimi pojavi zapostavljanja in tu pa tam celo omalovaževanja. Če dodamo, da je organizator imel namen dati poudarka pomenu zborovskega petja in njegovega vpliva na vzgojni proces mladine, poleg tega to podkrepi s prikazom najboljših dosežkov na tem področju iz bližnjega sosedstva in strniti to v skupno manifestacijo prizadevanj ter uspehov, ki naj služijo medsebojnemu kulturnemu sporazumevanju, potem je bilo premalo storjenega na polju informiranja, ki ni doseglo niti objave običajnega koncerta. Zaradi tega je bil obisk omejen na najozkejši krog poslušalcev.

Umetniška raven mladinskega zbora iz Maribora, kakor tržaških malih pevcev, je bila izredna. Če primerjamo mariborski zbor

z dvema letoma nazaj, ko ni bil sicer tehnično nič manj dovršen, je vendar izboljšal svoj celotni zvok, ki je barvno enotnejši, uravnotežen in plemeniti. Le tu pa tam še zaidejo prvi soprani nekoli-ko preveč v glavno resonanco. Odlikuje ga čista intonacija in vzorna izgovarjavanja. Tudi v oblikovanju smo občutili poglobljenjši pritok dirigenta. Vsaka pesem se je odzvala v svoji pristni muzikalni osrtarvitvi. Zbor je vodil Branko Rajster, ki je poleg obvezne «Agus deus Bartolomea Spontonia vrstili se teh pet: «Čvrčak» Ivana Matetiča - Ronjgova, «Pozni mesec» Blaža Arniča, «Canzon villanesca» Domenica da Nola in ljudski «Sem se rajtov ženiti v priredbi Janeza Boleta ter «Kole-darske» v priredbi Emila Cossetta. Zbor Malih tržaških pevcev smo prvič slišali pred dvema letoma, ko je nastopil kot gost na mednarodnem tekmovanju «C. A. Se-ghizzi» v Gorici. Ze takrat je bil glasovno dokaj skrbno izoblikovan vendar je od takrat izpopolnil homogenost posameznih glasovnih skupin, če izvajamo nekaj glasovnih izstopanj na fortissimo mestih pri altu, in s tem dosegel plemenitejšo zvočno celoto. Izredna disciplina zbora in muzikalna vzgoja prihajata do veljave zlasti pri reliefnem oblikovanju linij v polifonskih skladbah. Dirigentka Elda Calvano pa je znala iz zbora izbrati tudi izjajšajne barvitosti v sodobno zasnovanih pesmih «Chi vuol veders» madžarskega skladatelja Zotana Kodalyja, zlasti pa mehke odtenke v «La notte» Giulia Viozzija. Poleg obvezne je zbor imel na sporedu še eno Spontinijevo «Pieni sunt coelis», dalje «Re Federico» Alfredo Tolentina in Cherubinijevo «Madre del Gesù».

Na žalost se nisem mogel udeležiti koncerta, ki je bil naslednjega dne in ko sta zbora nasto-

POGOZDOVANJE ZAHODNEGA DELA GORIŠKEGA KRASA

V 20 letih so vsadili poldrugi milijon drevesc

Deželna uprava je v doberdopski občini zaposlila približno 30 ljudi - Treba bi bilo pogozditi tudi druga kraška področja

Na goriškem Krasu so v zadnjih dvajsetih letih v akciji za pogozdovanje kraškega področja vsadili nad poldrugi milijon drevesc v glavnem borovce. S to akcijo so v glavnem uspešni, rezultati so ponekod vidni, imajo pa vrsto težav tako z neznanimi požigalci kot z divjaci, ki v precejšnji meri uničujejo to, kar praktično delajo na se kraške žene in možje ter inšpektorat za gozdarstvo.

S pogozdovanjem Krasa so pričele pred sto leti avstrijske oblasti. V zapisnikih tedanje goriške deželne uprave najdemo precej poročil o pogozdovanju Krasa na področju tedanje goriško-gradišanske dežele. V glavnem so takrat sadili bore na področju nad Konom in Sežano. Goriška dežela je namreč takrat segala tja do Sežane. Iz tedanjih zapisnikov je razvidno, da so takrat potrosili veliko denarja v ta namen in tudi slovenski deželni poslanci, ki so bili iz teh krajev doma ali v teh krajih izvoljeni so se skupaj z domačimi župani precej potegovali za to akcijo, ki je obrodila uspehe, ki so še danes vidni, saj imamo v nekaterih krajih prave borove goz-

dan sključene, hoditi pa morajo po kraškem ozemlju, kar ni tako lahko kot delati v kaki lepi in moderni tovarni. Iz pogovora z njimi smo se izvedeli da vsaka vsadi približno 100 orevesc dnevno; celotna skupina vsadi tako več kot tisoč sadik. To pomeni, da vsadijo v dveh mesecih približno 50.000 sadik. S tovrnjakom pridelajo sadike iz Gorice in jih začasno vsadijo v dolinice, kjer so delavci pripravili »talo-les«, to je plast zemlje, ki ohrani sadike sveže.

Možje zaposleni pri gozdnih uravni pa so te dni na Debelem Vrhu tja proti Jamljam. Letos je zaposlenih mož enajst; ti imajo drugačno delo. Pripravljajo področje za pogozdovanje, urejajo poti in obrambne zidove, kopljejo poti in vanje navrzajo zemljo. V te jame bodo ženske kasneje vsadile borove sadike.

Pogozdovanje našega Krasa je torej uspešno, čeprav bi lahko nakazali v ta namen več. Lani so porabili v ta namen 30 milijonov lir. To je šlo za plače delavcev in delavcev, kajti sadike in delo z njimi

dan sključene, hoditi pa morajo po kraškem ozemlju, kar ni tako lahko kot delati v kaki lepi in moderni tovarni. Iz pogovora z njimi smo se izvedeli da vsaka vsadi približno 100 orevesc dnevno; celotna skupina vsadi tako več kot tisoč sadik. To pomeni, da vsadijo v dveh mesecih približno 50.000 sadik. S tovrnjakom pridelajo sadike iz Gorice in jih začasno vsadijo v dolinice, kjer so delavci pripravili »talo-les«, to je plast zemlje, ki ohrani sadike sveže.

Možje zaposleni pri gozdnih uravni pa so te dni na Debelem Vrhu tja proti Jamljam. Letos je zaposlenih mož enajst; ti imajo drugačno delo. Pripravljajo področje za pogozdovanje, urejajo poti in obrambne zidove, kopljejo poti in vanje navrzajo zemljo. V te jame bodo ženske kasneje vsadile borove sadike.

Pogozdovanje našega Krasa je torej uspešno, čeprav bi lahko nakazali v ta namen več. Lani so porabili v ta namen 30 milijonov lir. To je šlo za plače delavcev in delavcev, kajti sadike in delo z njimi

Skupina žena v pogozdovni akciji na Gričah nad Polacem

gre v redni proračun. Dežela je bi-re v zadnjem času morda preveč skopa.

Treba pa bi bilo pogozditi tudi druga notranja področja proti Do-

berdubu, Poljanam in Dolu. Morda pa prihaja na tem področju do raznih težav, ki jih povzročajo vojaške oblasti zaradi svojih služnosti. Vsekakor pa bi bil pogozdeni Kras izletno področje tako za Tržčane kot

za Goričane. Če se bodo pogozdovne akcije vršile tako počasi kot sedaj, bo za to potrebnih še mnogo let.

Marko Waltrisch

Smrt doslednega komunista in protifašističnega borca Romea - Jerneja Verginelle

Pretekli tork so na pokopališču v Piranu pospremili k večnemu počitku Romea (Jerneja) Verginello - Jura, predvojnega člana KP, udeleženca NOV in prizadega graditelja socializma.

Pogrebni svečanosti so se poleg svojcev udeležili številni predstavniki družbenopolitičnega življenja iz Portoroža, Pirana in s celotnega obalnega območja.

Romeo (Jernej) Verginella se je rodil 24. avgusta 1904 v Križu pri Trstu v napredni delavski družini. Obiskoval je slovensko osnovno šolo v Križu, nato je stopil v nemško pripravljalnico na Proseku in končno v realno gimnazijo v Trstu. Zaradi vojnih dogodkov in bližine fronte je moral skupaj z ostalimi člani družine v begu in pretrpeti vse strahote vojne. Njegov oče in dva starejša brata sta morala na fronto, od koder se eden od bratov ni vrnil.

Takoj po končani I. svetovni vojni se je odločil za pekovski poklic, ki se ga je izučil v Trstu. Že leta 1920 se je začel udeleževati raznih mladinskih sestankov, leta 1921 pa je bil sprejet za člana organizacije mladih komunistov. Zaradi splošne politične aktivnosti in razgledanosti je bil v

Romeo Jernej Verginella

organizaciji izvoljen za tajnika skupine pekovskih vajencev. V KP je bil sprejet leta 1923.

Leta 1924 je moral na službeno rednega kadrovskega roka k 92. polku v Turin. Zaradi splošne politične angažiranosti ni smel več delati v Trstu in je nekaj časa ostal doma v Križu pod policijskim nadzorom. Opravljal je razna priložitna dela v vinogradu, pri ribičih in na novi cesti. Šele leta 1927 je dobil dovoljenje za stalno namestitev v Trstu. Delal je v pekarni Kuzulič (Cosulich). Kmalu je bil ob službo, ker se je udeležil nekega sestanka za ustanovitev antifašistične fronte. Zaradi težkega političnega položaja je proti koncu leta 1927 pobegnil v Jugoslavijo in se priložitno zaposlil v Zagrebu. Sodeloval je pri društvu Istra, pri katerem so se zbirali Primorci in Istrani. Kmalu nato je bil aretiran in poslan v Ljubljano. Po kratkem zaslужanju na policiji (ker so ugotovili, da je član KP) so ga izročili italijanskim oblastem, ki so ga obsojile na šest mesecev zapora. Po vrnitvi iz zapora je dobil nove naloge od organizacije KP, toda politično delo je bilo vsak dan težje. Leta 1930 mu je uspelo dobiti v najem majhno pekarno na Kozini, a tudi tu so ga kmalu izsledili in se je moral vrniti v rodno vas. Do pričetka druge svetovne vojne je delal pri raznih tiskalnicah in se je po svojih zmoglostih politično udeleževal v organizaciji naprednega delavskega gibanja. Leta 1940 se je zaposlil pri neki tvrdki na otoku Cresu in je naslednje leto dobi prve sile z organizatorji NOB. V Trst se je vrnil v začetku leta 1942 in nato na škofjahi delal v organizaciji OF. Kmalu je bil aretiran in zaprt ter nato obsojen na pet let konfinacije. Poslani so ga v taborišče Pisticci. V taborišču se je vključil v organizacijo NOB in je sodeloval v delu s tovariši komunističnega kolektiva. Po kapitulaciji Italije je Verginella skupaj z ostalimi tovariši pobegnil in prišel domov.

Tovariš Romeo - Jernej (pa čeprav izčrpan in šibkega zdravlja, saj je bil kar 36-krat aretiran), se je takoj pridružil partizanom in že 12. septembra 1943 bil sprejet v I. Kraški bataljon, ki je bil nekaj pomeje vključen v Kosovelovo brigado. Sodeloval je v številnih bojih že septembra 1943 in tudi pri Velikem dolu na Krasu. Po ustanovitvi Kosovelove brigade je bil nekaj časa komandir, nato pa polikomisar čete. Nato ga je pot vodila v višji politični tečaj pri IX. korpusu, ki je bil v Gorenji Trebuši. Sodeloval je tudi v znanem izredno napornem pohodu 30. divizije v Beneško Slovenijo februarja 1944 in je bil nato imenovan za namestnika politkomisarja III. bataljona in nato za komisarja II. bataljona v Kosovelovi brigadi. S Kosovelovo brigado se je udeležil vsje borbe na Krasu, Vipavskem, Goriškem, v Benečiji, na Gorenjskem itd. Težje je bil ranjen v desno roko in je po okrevanju odšel na vojno področje IX. korpusa. Bil je dodeljen v vojaško saniteto in je sodeloval pri evakuaciji naših ranjenecov.

Takoj po osvoboditvi je delal v komisiji za vojni plen, kmalu nato pa je bil poslan na politično delo v Trst. Delal je kot personalni referent pri narodni zaščiti za Trst in okolico. Že proti koncu leta 1945 je sodeloval pri ustanovitvi Zveze primorskih partizanov in je nato v tej organizaciji delal do leta 1948, ko je nastopil službo v Ljubljani in na obalnem območju.

Za usluge v predvojnem revolucionarnem gibanju, udeležbi v NOB in povojni graditvi nove domovine je bil odlikovan s številnimi odlikovanji, med njimi z Redom partizanske zvezde s puškami, z Redom zaslug za narod s srebrnimi žarki, z Redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, z Redom za vojne zaslugue. V enotah NOV Jugoslavije je dosegel čin kapetana I. razreda.

Na obalnem območju je bil član številnih družbeno - političnih organizacij in se je zlasti udeleževal kot predsednik ZZZ NOV Portorož.

Njegovi družini izrekamo, v imenu nekdanjih udeležencev NO VJ, izraz globokega sožalja in spoštovanja. Nam vsem bo Romeo - Jernej Verginella ostal v trajnem spominu kot dosleden borec za svobodo in pravice delovnih ljudi; kot takega ga bodo ohranili v spominu tudi njegovi sovaščani iz Križa.

Albert Klum

VELIKI REPEN

Repenski kamen je znan po vsej Evropi

Mladina se izogiba dela v kamnolomih - Tradicija Staršinih štancarjev

Največ let se s tem delom ukvarja Mila Pahor iz Jamelj

dove, ki so nastali v zadnjem stoletju, odkar so se lotili načrtne akcije pogozdovanja Krasa.

Seveda niso v tistih časih pogozdovani zgornji omenjena kraška področja. Nad Tržičem je bil grč, ki je dobil ime po stari utrdbi, ki stoji že stoletja v vrhu mesta: »Colle della Rocca« poosejan z borovci. Med zadnjo vojno, ko ni bilo drvi za kurjavo, je tržičsko prebivalstvo posekalo gozd in prav tu se je leta 1952 pričela akcija za pogozdovanje goriškega Krasa. Več kot dvajset letni rezultati so danes vidni in Tržič ima spet svoj zeleni varovalni pas, ki se nekako zoperstavlja dimu in slabemu zraku, ki prihaja iz številnih tržičskih tovarn, obenem pa varuje tisto pravo burjo.

Prav tako je zelenje na goriškem Krasu poškovala in uničila prva svetovna vojna. Naravni gozdovi niso bili v celoti porušeni, vendar so bili v celoti porušeni v letih 1915-1916 popolnoma uničeni. Stotisoči granat in tisoči vojakov so borove gozdice na zapadnem delu Krasa, kjer je lepo videti bizaško in furkano ravan, popolnoma uničili. Prav na teh področjih skušajo danes s pogozdovanjem obnoviti nekdanje zelenje.

V začetku našega članka smo omenili številko poldrugi milijon drevesc. Podatke so nam posredovali na goriškem gozdarskem inšpektoratu, ki vodi to akcijo. I. inšpektorat ima po letu 1947, odkar je bila zarezana nova državna meja, skrbni delokrog delovanja. Zaradi tega je s toliko večjo vlogo skrbel za pogozdovanje goriškega Krasa v začetku s precejšnjim zaletom, v zadnjem času pa zaradi zmanjšanih finančnih sredstev z manjšim elanem. Najprej je to delal z dravnimi denarji, že pred nekaj leti pa deluje v sklopu deželne uprave, ki sedaj skrbi za pogozdovanje našega Krasa.

Leta 1952, ko so pričeli s pogozdovanjem grč nad Tržičem so najeli v službo kar 360 delavcev in delavk. Brezposelne delovne sile je bilo takrat na Goriškem mnogo, zaradi tega so ljudje zelo radovoljno prišli za to delo. Plačo so prejeli kot kmetijski delavci; ta je bila zelo nizka. Poleg teh delavcev so pri pogozdovanju uporabljali tudi brezposelne iz posebnih skupin, tako imenovanih »cantieri di lavoro per disoccupati«.

Več let je trajala akcija za pogozdovanje grčevnatega področja nad Tržičem, med Moščenicami in Selcami, pogozdili so vse tamkajšnje grčice na obeh pobočjih in ko se danes vozimo po novi avtocesti lahko vidimo lepe borove gozdčike, ki nimajo še dvajset let. Na tem področju so vsadili 780.000 borovih sadik, to pomeni da so semkaj načrtno vložili največji trud.

Moške skupine so pod nadzorstvom gozdarskih tehnikov pripravile področja za pogozdovanje. Marsikam so morali s tovrnjaki pripeljati zemljo, ker je ni bilo na tem delu Krasa, s to zemljo so pripravili mes-

Povedali smo že, da so leta 1952 imeli v službi za pogozdovanje 360 delavcev in delavk. Danes pa jih opravlja to delo precej manj, ker so na razpolago tudi manjša sredstva in primanjkuje delovne sile. Medtem ko so bile delavke in delavci do leta 1972 plačani kot dlnarji, so že pred poldrugim letom prešli v kategorijo gradbenih delavcev in zaradi tega uživajo danes večje pravice in boljše plače.

Letos je gozdarski inšpektorat zaprosil doberdopsko občinsko upravo, da bi ta poskrbela za približno trideset ljudi. Zaposlili so več žensk in tudi nekaj moških.

V petek smo obiskali žensko skupino, ki jo opravlja svoje delo na Gričah nad Polacem. Našli smo skupno trinajstih žena. Šest, jih je bilo iz Jamelj, dve iz Dobroberda, ena s Poljan, tri iz Martinščine, ena pa z Vrha. Delajo pet dni v tednu. Odkar so v službi sadijo nov gozdiček na tem področju, kmalu pa se bodo premaknile na področje nad Završino, kjer bodo morale delati v poženem gozdiču, kjer je bilo pred časom precej dreva uničenega.

Ko smo jih vprašali katera med njimi se nadalje ukvarja s tem delom, se je oglašila Marija Pahor iz Jamelj, ki sadi drevesa na goriškem gozdu od leta 1967. Še prej, ko še ni bila omožena je delala isto v svoji rodni vasi. V Medji vasi pri Štivanu.

Druge ženske prihajajo na to delo občasno, nekatere pa vsako leto. Delajo štiri mesece letno, dva meseca v zimsko-spomladanskem času, druga dva meseca pa jeseni. Poleti delo odpade, prav tako pozimi. Delo je precej težko, saj morajo biti ves

Tako sadijo borove sadike naše kraške žene. Na sliki Vilma Gergolet Juren s Poljan

V turističnem vodniku repenbrske občine iz leta 1972 piše, da je med prebivalci občine starimi nad 10 let zaposlenih v industriji in rudarstvu 36,9 odstotka. Žal ni točne ločitve med obema dejavnostima, stvarno pa je, da industrijskih dejavnosti v občini ni. V industriji zaposleni prebivalci delajo v glavnem v mestu. Rudarstvo pa je zelo stara gospodarska stroka v občini. Sicer je »rudarstvo« dokaj neroden izraz za delo v kamnolomih, čeprav je še vedno boljši od italijanskega »siderurgia pubblica«, katerega je vtisnil nepazljivemu uredu običajni tiskarski škrt.

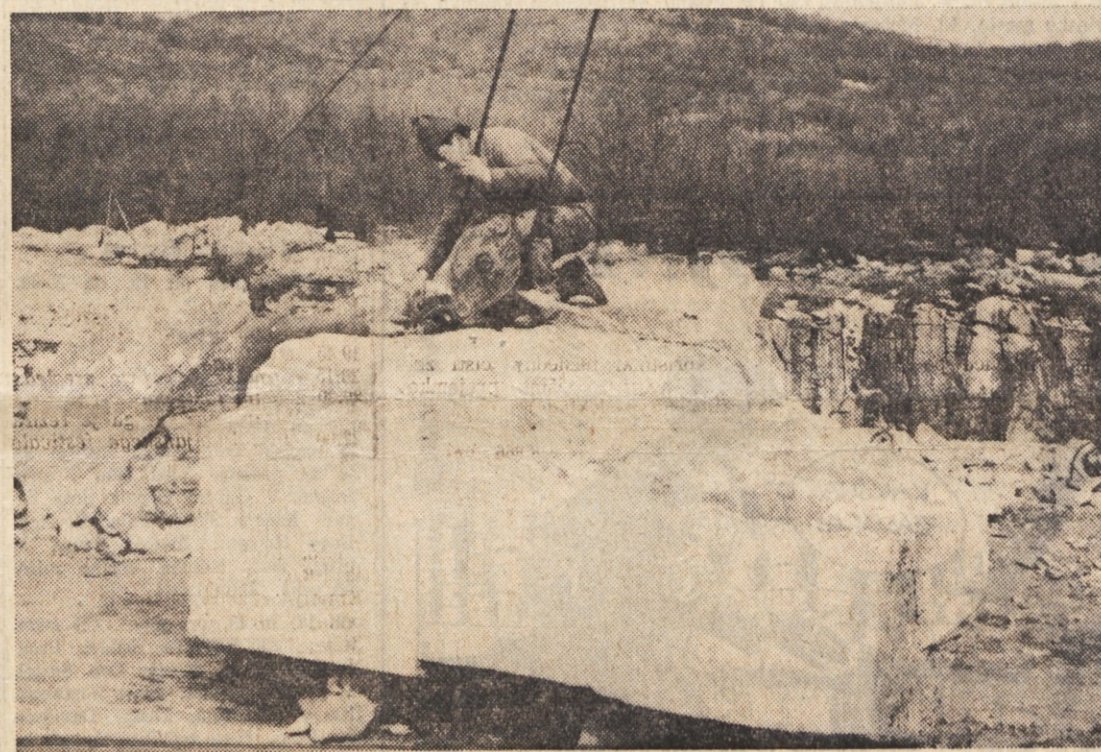
O važnosti kamnolomov si moramo misliti tudi nepazljivi mestni človek, ki pride v občino na izlet. Gmajna in gozd sta polna globokih jarkov in majhnih dolin, očitno zapuščenih kamnolomov. Rastlinstvo jasno pove, koliko let je kamnolom zapuščen oziroma pred kolikimi leti se je človek že bavil s tem delom, ki je imelo bolj ali manj trgovski značaj.

Repenski kamen je skoraj svetovno znan, brez pretiravanja. Domačini se z izvozom in trgovino ne bavijo, trgovci pa, ki prihajajo sem ga predelane izvažajo vsepovsod.

Jožef Škabar iz Repna, po domače Pepi s Kopsiča, bo kmalu star 79 let. V »javi«, kot se po domače pravi kamnolomu, je preživel skoraj vse delovno življenje. Glede kamnarstva je neke vrste profesor, pri tem pa mu pomaga tudi nenavaden dober spomin in pripovedniški dar. Pepi je že bil pred leti gost našega lista. Povedal je takrat marsikaj »sindikalega«. Da ne bi ponavljal že znanih stvari sem ga zaprosil za nekaj spominov iz starih časov.

»Skrozi jave so šli prej ali slej skoraj vsi moški iz občine. Saj si kar ni ostalo drugega dela poleg tistega na kmetiji. Mesto je bilo takrat zaradi razdalje še nedosegljivo, jave pa so bile doma«.

Večji obrati so bili že od nekdaj v rokah tujcev. Tako je tudi danes. V časih ko je delal Pepi in mnogi drugi, je bilo delo izključno ročno. Za meter globoko luknjo so 3 delavci s svetrom porabili približno 1 uro. Natovarjanje in

V Branovi javi pritrjujejo veliko skalo na žerjav

druga krepkejša dela so zahtevala pomoč vseh kamnarjev. Pred prvo svetovno vojno in tudi po njej so v glavnem z volovskimi vpregami vozili kamen na železniško postajo v Dolu, od koder je začel repenski kamen dolga pota. Dunaj, Budimpešta in Zagreb so bili pred prvo vojno najpogostejši cilji, po njej pa so se smeri obrnile.

Pepi s Kopsiča se še dobro spominja, koliko ljudi se je zbiralo neke nedelje na Glincah, verjetno leta 1910, ko je tržaško prevozniki kakih 4 kubičnih metrov, namenjen za spomenik Elizabeti, soprog Franca Jožefa. Spomenik iz repenskega kamna so nato postavili tam kjer je danes glavna tržaška avtocesta. Močan voz je vlekel na postajo. Močan voz in preden so spravili blok na voz in voz do ceste so se vsi pošteno spotili.

Težave s prevozom so imeli tudi leta 1934. Neko podjetje iz Trsta, ki je moralo zgraditi spomenik za Oberdana, je zahtevalo blok 5 kubičnih metrov. Za domače kamnoseke to ni bil problem, za prevoz pa ni bilo vozilnika in morali so celo spremeniti načrt spomenika in podstavek sestaviti iz treh kosov. Iz repenskega kamna so tudi stebri »Barco di Napoli« kot tudi stopenice in police mnogih drugih tržaških palač.

Kamnosestvo je zaposlovalo veliko delavcev tudi po drugi svetovni vojni, ko ni bilo drugega dela, razbita je bila z novo mejo neke vrste »fronta« proti kamnu, v kateri so bili tudi kamnoseki iz Dola, Vrbovci in Vogeli, ki so delali prej v javah v Hribu, to je nad današnjim mejnim prehodom. Še ko je Pepi s Kopsiča šel v več kot zaslužni pokoj leta 1957 je bilo »kavardurje« še za dva »plenjerja«. V plenjerju (ko-sarah) so ženske nosile v jave kosilo. Vsak plenjer je sprejel 12 vrčkov. Vsak dan je bila za nošnje zadožena ena ženska, druge pa so morale do določene ure prnesti k njej vrčec za moža ali očeta, ki je delal v javi. Današnji kamnolomi imajo velike težave z razstrelivom. Pred prvo vojno teh težav ni bilo. Pri Malnarci v Repniču je bila »Cesarsko-kraljeva« prodaja smolnikov, kjer je bilo razstreliva in zaigalce vrvice po vo-

lji. Ponj so pošiljali navadno »garzone«, ali najmlajše delavce v javi. Težave pa niso samo z razstrelivom. Dragi so tudi stroji, draga je žica za rezanje kamna, drag je pesek, drago je gorivo za stroje. Cena kamna se pa ni znatno zvišala in delo v kamnolomih na lastno pest postaja za mladino povsem tuje.

V občini so veliki kamnolomi v Hribu, v Dolgem žlebu, v Zrnovišču, med cestama Repen - Opčine in Repen - Briški, pri Javih, desno ob cesti Opčin proti Repnu in Petrevici zahodno od vasi in drugod. Skupno je aktivnih 10 kamnolomov od katerih je pet v rokah tujcev, tistega v Petrevici izkorišča domačini, imajo pa ga v najemu od tujcev. Trije so na občinskem zemljišču eno pa izkoriščata na lastnem zemljišču brata Škabar, mlada fanta iz Repna, Branava po domače. Ta dva sta prav iz-

Guštin pripravlja strelivo za mine v kamnolomu Oklada

jema, ker sta vse investirala v poklic, ki so ga drugi opustili. Njuna »Branova java« je kakih 400 metrov pred nogometnim igriščem. Drugi kamnoseki naj mi oprostijo če jih ne omenjam. Izbral sem njiju le zaradi boljše osebnega poznanja in ker sta kot mlada generacija deležna

večje pozornosti.

Kot drugod je tudi pri njih delo mehanizirano. Na eni strani bloka katerega nameravajo odrezati z vrta sonda kakih 10 cm široko luknjo poljubne globine, navadno kakih 6 do 8 metrov. Luknjo nato napolnijo z abrazivnim peskom, k njej pa pritrjuje aparat, ki vrta žico. Na drugem koncu je tudi aparat z žico. Jeklena žica je dolga nekaj več kot 1000 metrov in se vrta na sistemsko koles. Ko reže kamen na širini kakih 10 m, opravi v 1 uri le približno 5 cm globok rez. To se pravi, da 8 m visoko steno prereže v kakih 160 urah, približno 80 kvadratnih metrov prerezane površine pa je tudi »življenjska doba« žice. Abrazivni pesek dobivajo kamnarji iz Viaregije. Tam ga črpa iz močvirij.

Nekoč so iz domačih jav vozili že surove obdelane kamnite bloke, kockaste ali druge oblike, kot je bilo pač naročeno. Obdelovali so jih ročno, s špico.

Danes se delo s špico ne vzame niti v poštev, obdelava pa je bila mogoča samo s stroji, ki veliko stanejo. Skoraj vsi kamnarji zato prodajajo surove neoblikovane bloke. Od tistega, kar izkopijejo iz kamnoloma, pa je uporabna komaj tretjina ali le malo več. Vse ostalo morajo sproti odvažati, seveda z buldožerjem, ki tudi velja milijone.

Marsikje občutijo pomanjkanje delavcev, ni pa mogoče zaposliti jugoslovanskih državljanov, ki nimajo v tem izkušen. Današnji kamnar mora istočasno skrbeti za vzdrževanje in popravilo strojev, za rezanje kamna, za razstrelivo in tudi za prodajo.

Surovi kamniti bloki, ki zapuščajo Kras za daljne kraje spravijo človeka skoraj do žalosti. Ne zaradi kamna samega, temveč ker gredo v svet surovi, torej najbolj poceni. V občini je le ena dobro opremljena delavnica, ki kamne dokončno obdeluje. Domačin Janko Guštin »Staršino« nadaljuje družinsko tradicijo. Že njegov oče in ded sta bila priznana »štančarja«. Izdelovala sta v glavnem nagrobne spomenike, stopenice in drugo. Tudi Janko Staršinov izdeluje v glavnem nagrobne spomenike, po potrebi pa tudi stop-

Bruno Krizman

Lukzo Škabar — Branov (zgornj) bo kmalu dopolnil 92 let. Velik del svojega življenja je preživel v javi, kot to sedaj dela njegov mladi vnuk, ki je poleg veselja za poklic pode-doval po njem tudi ime, saj se prav tako imenuje Lukzo (spodaj)

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Če boste imeli dovolj zaupanja vase in če boste izkoristili sleherno prilžnost, ki se vam bo ponudila, boste ob koncu tedna rekli, da je bil ta teden vasi. Kljub temu ne bodo z vami vsi zadovoljni. V čustvenih razmerjih se bo namreč nekaj začelo lomiti. Glede zira- vja vse v redu.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Tudi v primeru, če vam jo bo kdo za- godel, skušajte biti kar se da objektivni in po- mirjevalno vplivajte v sporih med ljudmi, kajti edino tako bo na delovnem mestu tre- nutno vladalo voljo. Tudi v družini pomirjajte duhove. Pre- hladili se boste.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Morda vam bo kdo očital, da ste skopi. Vi se pa dr- žite svojega sistema varčevanja, kajti e- dino tako si boste zagotovili ju- trinji dan. Sreča ni v razmeta- vanju, pač pa v tem, da imas vsaj kolikor toliko zavarovan ju- tri. Mislite tudi na svoje okolje in na zdravje.

VELJAVEN OD 10. DO 16. MARCA 1974

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Po svojem zna-čaju bi čisto skočili iz kože. Tudi meje vaše kompetence vam pogosto niso prav. In vendar se bo treba ravnati ta- ko, da ne boste šli predaleč. Z osebo, s katero ste se nekoliko tesneje vezali, se boste sprli. I- tavi boste.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Res je, da vam delo ne bo šlo od rok in da se tudi sodelav- ci ne bodo preveč zno- jili. In vendar ni tre- ba delo opraviti, kajti tako ste se bili obvezali. V trenutkih nego- tovnosti in utrujenosti boste našli oporo med svojci. Dobro počutje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Delo ali o- pravki vam prav go- tovo ne bodo šli pre- več po sreči. V tem primeru pa boste pre- verili tudi prijateljstvo in zves- tobo tistih, na katere ste doslej računali. Neka čustvena zvestoba, pa se bo še posebej izkazala. Prehlad.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Bodi- te ves čas pripravljeni tudi na nič kaj veselo vest. Bolje je biti pripravl- jen na slabše kot bi- nesni prijetni presenečen. Ker hu- dega ne bo, naj vas neprijet- nost ne moti. To velja v pos- lih, pa tudi v vaših čustvenih odnosih, kjer bo kaj zašepalo. Prebavne motnje.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) To, kar ste dolgo dušili, bo ven- darle izbruhnilo na dan in marsikomu ne bo pogodu. Niti vam ne. Krivi pa boste v glavnem vi. Računajte, da se bodo raz- mere kmalu ublažile, kar bo po- zitivno vplivalo tudi na vaše čustvene odnose, z nekom iz vašega okolja. Nadzirajte svoje živce.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Uredite nekat- ere zapoznele zadeve, da bi se vam malomir- nost nekoga ne masče- vala. Drugič zaupajte le sebi in zaupanja vrednim lu- dem. Čaka vas daljše potovanje, na katerega se temeljito pripravite, ker ne bo lahko. Verjetno ne boste šli na pot sami. Malo ner- voze.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ekonomsko se ne boste kdo ve kako obnesli. Veliko pa boste pridobili na stro- kovnosti in tudi na svojem slovesu. Ne bi bilo lepo, razočarati sodelavce in svoje. Med svojci boste našli nekoga, ki ne bo povsem zadovoljen. Ner- voze.

ŠKORPJON (od 24. 10. do 21. 11.) Sedaj boste morali na vsak način izpeljati tisto de- lo, ki ste ga prevze- li. Več ustvarjalnosti in marljivosti bi vendarle mogli pokazati, kajti sicer napredka ne bo. Napredovali pa boste na drug- em področju, v novem prijatel- stvu, Glavobol.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Skušajte u- jeti korak s časom, kajti sicer boste zaos- tali. In v teh negoto- vih časih bi to ne bi- lo priporočljivo, posebno če se ukvarjate s trgovino. Dobili boste pismo ali vest, ki vas bo raz- veselila. Zdravstveno kar dobro.

KRIŽANKA... z našim krajem

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52

VODORAVNO: 2. Afganistanska prestolnica, 6. «Naš kraj», 14. Grški bog sonca, 16. Stotnik, 17. Clar- kovo ime, 19. Pogosto, 20. Iz ene- ga kamna, 21. Tivoli je velik..., 22. Zupaničev ime, 23. Vročekrv- než, 24. Suha, aglina, 25. Žival o- strega pogleda, 26. Hiter kot polž, 27. Motorne priprave, 28. Novi Sad, 29. Ameriška denarna enota, 30. Športno društvo v našem kraju, 32. Kemijski element srebrno bele barve, 35. Netrokovnjaki, 36. Ka- zalni zaimek, 37. Arabska država, 38. Glagol najneža, 40. Mračen, 41. Zemljišče, 42. Značilna jed v našem kraju, 43. Tržaški patron, 44. Isti, podoben, 45. Z metlo po- čistiti, 46. Stari ...ljsjaki, 47. Dva- krat v latinščini, 48. Italijansko zgo- dovinsko mesto, 49. Motorna ladja, 50. Nogometno društvo iz Bergama, 51. Velikonočni kruh v našem kraju.

NAVPIČNO: 1. Italijanski gene- ral in njegov grad v našem kra- ju, 2. Palma, 3. Ime ameriškega zvezdnika Ladda, 4. Bitka, borba, 5. Italijanski spolk, 6. Pred pol- nočjo, 7. Pečica, 8. Vrsta metulja, 9. Učitelj naravoslovja, 10. Voj- na v Beogradu, 11. David Niven, 12. Kreftovo ime, 13. Najnižji red, 15. Poteptani, 16. Duhovniški ovrat- nik, 18. Zborovski, 20. Krepak, tr- den, 21. Italijanska stopala, 23. Ded- ni najemnik posestva, 24. Prevoz- na sredstva, 26. Predmet semanti- ke, 27. Pritočena, 29. Je lahko stre- ši ali drobnoglav, 30. So hude, če se se kadijo, 31. Vojni in športni sistem, 33. Gredina, polica na re- bri, 34. Bistroumnost, nadarjenost, 35. Svilen trak za redove, 38. Pr- va beseda kratice n.n., 39. Šesta v Milanu, 40. Težavna, kočljiva, 41. Grško mesto, 42. Hlačna guba, 43. Zupan našega kraja, 45. Molnar- jeva Ulica, 46. Irski otok, 48. Mi- lijamper, 49. Pisa (sigla).

CIRIL GALE: OBRAČUN V POSTOJNI 19.

ZAGLEDA- LI SO BENCIN...

FANTA= STIČNO!

TO BO OGNJEMET!

KAKŠNA ZALOGA!

OH!

STRAŽAR JE SLISAL

PREK- LETO...

ŠE PAR LUKENJ NAREDIM

TOMO JE NENA- DOMA Z AVTOMA! TOM UDARIL OB POSODO...

NEKDO JE V SKLADI- ŠCU...

STONE SVETINA STENA

37.

Stekale so se druga v drugo, v kratkih skokih, včasih nerodno, tako da jo je moral spuščati z vrhovo.

Nad plazom, kjer je divji lovec streljal gamsa, je leb- dela jata dvkajočih kavk. Svedrale so se k drobovini, jo trgale na drobne koščke in veselo vresčale.

«Kavke nama bodo vzele gamsa, tako kot sva ga midva vzela Trentarju!» je rekla Tinca.

«Niso se ga še lotile, ker imajo dovolj črevesja,» je odvrnil. «Za Trentarja se se ne boj. Stavim, da ima že drugega gamsa in da bo zvečer z njim v dolini.»

Medtem ko sta se spuščala k ruševnemu grmu, kjer sta skrila gamsa, so prek hrbtov bohinskih gora segle pred- hodnice meglenega morja. Kot spozkize tipikalne hobotnice so lezle v dolino pod njima.

Zival sta odnesla v svoje zavetje. Vse do kočice ju je spremljala vresčeta jata kavk.

Odrli je gamsa in ga razsekal na kose. Gledala ga je, kako mu gre od rok. Pa kaj mu ne bi šlo! Saj je bil njegov brat poklicni lovec, pa tudi on bi bil, če ne bi preveč lju- bi živali. «To naj imajo ujede in lisice. Prav je, da si po- delimo, da ima vsak nekaj. Živeti mora vse, a hrane zmanj- kuje.»

Iz bohinske doline se je dvignila megla in zalila po- bočja vse do ostenja pod kočo. V njej so lebdele drevesa,

danes v Ljubljani, danes v Ljubljani, danes v Ljubljani,

GLEDALIŠČA

Drama SNG

Jutri, v ponedeljek, 11. marca ob 19.30: Primož Kozak: AFERA. Gostuje ansambel Drame SNG iz Maribora. Izven abonmaja. Vstop- nice bodo v prodaji jutri od 10.30 do 12. ure in od 18. ure do za- četka predstave (tel. 20-171, 20-172).

Opera in balet SNG

Danes, v nedeljo, 10. marca, ob 15. uri: G. Verdi: DVA FOSCARI- JA (Beneški dož). Abonma N in izven. Vstopnice so še na voljo.

Mestno gledališče ljubljansko

Gledališka pasaža

Danes, v nedeljo, 10. marca, ob 19.30: VASA MATINEJA — ZKPO: UCNA URA. Za slušatelje AGRFT in TV.

Jutri, v ponedeljek, 11. marca, ob 19.30: Tone Partljič: ŠČUKE PA NI. Izven abonmaja. Gostova- nje SNG Maribor.

Obiskovalce opozarjamo na go- stovanje SNG Maribor. Abonenti MGL imajo ob predložitvi abonmaj- skih izkaznic 10 odst. popusta.

Ekspperimentalno gledališče

GLEJ

Danes, v nedeljo, 10. marca, ob 20. uri: BOLJE UMRETI KAK SILO TRPETI. Recital v počasti- tev obletnice kmečkih puntov. Go- stuje Slovensko narodno gledališče iz Maribora. Tekst je izbral in pri- redil Tone Partljič. Uporizovana verzija besedila in režija Aleš Jan. Gostovanje bo v eksperimentalnem gledališču GLEJ, v prostorih mladi- nskega kluba Poljana na Poljan- ski cesti 22-a.

Šentjakobsko gledališče

Mestni dom

Danes, v nedeljo, 10. marca, ob 16. uri: Linhart: MATICEK SE ZENI, komedija. Izven abonmaja.

Mladinsko gledališče

Ljubljana

Danes, v nedeljo, 10. marca, ob 11. uri: Astrid Lindgren: PIKA NO- GAVICKA. Izven abonmaja. Glav- no vlogo Pike nogavičke bo igrala Alja Tkaceva, sodeluje pa ves an- sambel Mladinskega gledališča v Ljubljani. Rezervacije vstopnic po 5 din. po telefonu 310-610 od 9. do 12. ure. Vstopnice bodo na voljo tudi pred začetkom predstave.

Pionirska dvorana

Nedeljski ples od 19. do 22.30.

KINO

KINO UNION: ob 15. uri slovenski barvni film PASTIRCI. Izdelan je bil po Bevkovi povesti. Scenarij je napisal Ivan Potrč. Režiral ga je za podjetje Viba film France Stiglič. V glavnih vlogah: Jože Zu- pan, Ksenja Sinur, Miha Levstek, Bogo Ropotar, Andrej Čevka in drugi. Brez tednika, enotne zniža- ne cene. Zadnjikrat!

Ob 17. in 19. uri amer. CS krim. drama SKORPJON UBIJA. Prod. Warner Bros. Režija Don Siegel. V glavnih vlogah: Clint Eastwood, Harry Guardine, Diana Davidson in drugi. Brez tednika. Za otroke ni primerno!

KINO KOMUNA: amer. barvni film — krim. GETAWAY — POBEG. Iz leta 1972. Režija: Sam Pe- kinpah. V glavnih vlogah: Steve McQueen, Ali MacGraw, Ben John- son itd. Tednik stev. 10. Predsta- ve ob 16.00, 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma zvišane cene. Za o- troke ni primerno!

Ob 10.00 matineja: ameriške risan- ke MOJSTROVINE WALT DIS- NEYA.

KINO VIČ: ob 15.00 in 17.00 amer. barv. VV otroški pravljicni film V DEZELI PALČKOV. Prod. Walt Disney. Režija: Robert Stevenson. Igrajo Walter Brennan, Mathew Garbe in drugi.

Ob 19.00 in 21.00 ital. barv. WS film — komedija ALFREDO, AL- FREDO... Režija Pietro Germi. V glavnih vlogah Dustin Hoffmann, Stefania Sandrelli, Carla Gravina in drugi. Brez tednika. Zadnjikrat!

KINO SLOGA: Francoska barvna VV krim. BREZ OPOMINA. Režija Bru- no Gantillon. Glavne vloge: Mau- rice Ronet, Mario Adorf, Bruno Cremer in drugi. Tednik stev. 9. Hrvatski podnaslovi. Predstave ob 16.00, 18.00 in 20.00. Za otroke ni primerno!

KINO SIKSA: angleški barvni vo- hunsko-detectivski film HOLAND- SKA ZVEZA. Izd. leta 1972. Režija: Geoffrey Reeve. Glavne vloge: Sven Bertil Taube, Barbara Parkinds, Alexander Knox in drugi. Brez tednika Hrvatski podnaslovi. Pred- stave ob 16.00, 18.00 in 20.00.

KINO SAVA: ital. amer. barv. VV vojno-pust. film VOJNA ZA PE- TROLEJ. Režija: Sergio Garro- ne. Igrajo: Horst Buchholz, Sil- va Koščina in drugi. Tednik št. 8. Hrvatski podnaslovi. Predstave ob 16., 18. in 20. uri.

KINO KRIZANKE: ameriški barvni SS film RYANOVA HČI. Režija David Lean. Igrajo: Robert Mit- chun, Sarah Miles, Treword Ho- ward, John Mills, Christopher Jo- nes, Leo McKern. Film je dobil šest oscarjev. Predstave ob 17. in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO TRIGLAV: slovenski barvni mladinski film PASTIRCI. Film je po povesti Franceta Bevka in po scenariju Ivana Potrča re- žiral France Stiglič. Mladinska predstava ob 16. uri. Enotna ce- na 3,5 din.

Ob 18. uri in 20. uri ital. nem. jug. film v barvah in z vojno temo SESTANEK Z BREZČAST- NIM. Režija Robert McNaughton. Igrajo: Michael Craig, Klaus Kinsky, Eva Renzi itd. Srbohr- vatski podnaslovi.

KINO VEČJE: ital. španski barvni pustolovski film VIVA O' CAN- GACEIRO! Režija Giovanni Faa- bo. Igrajo: Thomas Millian, Ugo Pagliai, Howard Ross. Srbohrva- škii podnaslovi. Predstava ob 18. uri.

KINO ZALOG: ital. franc. španski barvni zgodovinski film NOR- MANSKI MEČ (IVANHOE). Re- žija Roberto Mauri, v glavnih vlogah Mark Damon, Luis Da- villa, Krista Nell. Predstava ob 18. uri.

KINO ČRNUČE: franc. barvna kri- minalka BORSALINO, ob 10. uri. Ameriški pustolovski barvni film RDEČI GUSAR, ob 18. uri.

KINO SAVLJE: angl. franc. barvni CS film ORLI NAD LONDONOM, ob 18. uri.

KINO VRHNIKA: ital. barv. VV film ŽENA BANDIT, ob 15. uri. Amer. barv. komedija VOJNA MED MOSKIMI IN ZENSKIMI, ob 17. uri. Zahodnonemška barv- na kriminalka INSPEKTOR PER- RAK, ob 20. uri.

KINO BOROVNICA: zahod. barvna kriminalka INSPEKTOR PER- RAK, ob 17. uri.

KINO BEVKE: ameriška barvna komedija VOJNA MED MOSKI- MI IN ZENSKIMI, ob 20. uri.

DEŽURNE LEKARNE

Nočna zdravniška služba na pod- ročju Ljubljane je za nuje obiske na domu od 19. do 7. ure ob nedeljah in praznikih ves dan v naslednjih sedežih Zdravstvenega doma:

Bežigrad: Križičeva cesta 10 — tel. 310-533.

Center: Miklošičeva cesta 24 — tel. 313-063.

Vič-Rudnik: Postojnska 24 — tel. 61-121.

Moste-Polje: Prvomajska 5 — tel. 316-155.

Siška-Sentvid: Derčeva ulica (za občinsko stavbo) — tel. 55-221.

Medvode: Medvode — tel. 71-215.

danes ob obali

KINO

KOPER ob 10. uri ameriški risani film Magična pajčevina, ob 16. in 20. uri ameriški film Slepi re- volver, ob 18. uri ameriški film Shaftov veliki podvig.

IZOLA ob 10. uri ameriški film Fra- diavolo, ob 16. in 18. uri ameriški film Metulji so svobodni, ob 20. uri italijanski film Trdokožec.

SKOFIJE ob 19.30 italijanski film Ro- bin Hood — ognjeni lokostrelec.

PIRAN ob 10. uri italijanski film Robin Hood — ognjeni lokostrelec, ob 16. uri ameriški film Kabaret, ob 20.30 francoski film Sex Shop.

PORTOROŽ ob 20. uri angleški film Groza v noči.

TRGOVINE

Piran in Portorož sta ob nede- ljah še brez dežurnih trgovin.

V Kopru bosta danes dežurni med 8. in 11. uro trgovina JESTVINE na Titovem trgu in samopostrežna trgovina NANOS v Kidričevi ulici.

V Izoli pa bosta prav tako med 8. in 11. uro dežurne market JE- STVINE na Trgu JLA in POVRT- NINA. Kot vsako nedeljo bo tudi tokrat v Izoli v dopoldanskih urah sejem rabljenih avtomobilov.

LEKARNE

V nedeljo dopoldne so odprte vse glavne lekarne v obalnih mestih, za nuje primere pa je popoldan- ska dežurna služba.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

V vseh treh obalnih mestih je or- ganizirana celodnevna zdravniška dežurna služba. Tako v zdravstve- nem domu v Kopru, kot v zdrav- stvenih ustanovah v Izoli in v Pi- ranu dobite pomoč od 7. ure zjut- raj v nedeljo, do 7. ure zjutraj v ponedeljek.

ZABAVE

Danes zvečer bodo v vseh večjih gostinskih lokalih na obali igrali zabavni ansambli, barski program pa si lahko ogledate v barih ho- tela Triglav v Kopru, v Palacu, Centralu in Metropolu v Portoro- zu. Pri treh papigah v Piranu ter v Simonovem zalivu.

Čez nedeljo bodo nadalje odprti vsi zimski plavalni bazeni in keg- lišča. Odprta bodo tudi gostišča na izletniških točkah.

danes v Novi Gorici

KINO

SOČA «Grajski stolp», ameriški barvni film ob 20.00. «Najdi si prostor za smrt», italijanski barv- ni film ob 16.00 in 18.00.

SVOBODA «Zgodba iz zahodne stra- nis», ameriški barvni film ob 17.00 in 20.00.

DESKLE «Najdi si prostor za smrt», italijanski barvni film ob 17.00 in 19.30.

PRVAČINA «Obsedno stanje», ame- riški barvni film ob 16.00 in 20.00.

RENČE «Smrt Indijanca Džoa», a- meriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

AJDOVŠČINA «Mrtvega prosi - ži- vega ubij», italijanski barvni film.

VIPAVA «Kralj džungle», italijan- ski barvni film.

DEŽURNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Nova Gorica: dr. Metod Paljk, Zdravstveni dom, Nova Gorica, tel. 22-122.

Dornberk, Miren, Šempeter: dr. Stancoje Kostadinovič, Splošna am- bulanta Miren, tel. 72-011 in bolni- čar Miro Suban.

Dobrovo in Kanal: dr. Marjan Peharda, klicati Zdravstveno posta- jo Kanal, tel. 78-076.

DEŽURNA LEKARNA

V Novi Gorici je danes dežurna Centralna lekarna, tel. 21-456, ki je odprta od 8. do 12. ure; odprta pa je tudi vse prosti čas in vso noč do ponedeljka zjutraj za izda- jo zdravil na recepte za nuje pri- mere. Lekarna opravlja dežurno službo tudi za območja Šempetra, Kanala, Dornberka in goriških Brd.

Šele ko ju je zalilo mračno, megleno morje, iz katerega so se usipale debele dežne kaplje, pomešane s snežinkami, sta se začela odpravljati v dolino. Na poti skozi meglo jima je bilo, kot bi hodila pod vodo. Drevje je dobivalo nenavad- no grozljive oblike. Če Joža ne bi krajša dobro poznal, bi se nešteto krat izgubila. Vedel je, da kdor se to izgubi, ne pride v dolino... Tod lahko kroži kot ranjena riba v kro- gu in vedno znova se bo znašel na odsekanih prepadih sten na tej ali oni strani. Zgodilo se je že, da so izgubljeni pla- ninci krožili po več dni. Pred letom je skupino takšnih iz- gublencev našel prav na tem kraju in jih vse onemogle peljal v dolino.

Zadnje Triglavsko jezero se je zabeščalo iz meglenih zastorov. Tu sta sedla pod drevje, da bi se odpočila. Tinca je vso pot zbiralala moči, da bi ga vprašala, kaj misli, in tuhta- la je, kako bi to povedala, da ne bi bilo videti vsiljivo.

Ko je strmel v gladino črne vode, se je privila k njemu in dejala:

«Doma imam težave.»

«Kakšne težave? Saj si edinka!»

«Saj v tem so težave. Oče hoče, da se poročim.»

Presenetila ga je. Ni vedel, kaj bi rekel. Vrgel je v vodo kamen, ki ga je držal v roki. Gledala sta, kako se širijo ko- lobarji od sredine proti obrežju. Tudi ona je vrgla kamen, precej stran od njegovega. Sedaj so krogi vzvalovljene vode po- tovali drug proti drugemu, dokler se niso sešli in se spo- jili. Molčala sta. Valovi so se porazgubili in v zrcalni gla- dini sta videla svoja obraza.

«In kaj misliš ti?» je vprašal.

«Morala sem ti to povedati. Ne morem se upirati očetu, ki ima po svoje prav. Star postaja, bolan je in bi rad nekaj skrbil odložil s svojih pleč. Skušaj ga razumeti in tudi mene.»

Povesila je oči in žalost je vzkipevala v njenem srcu. V njegovem molku je zaslišala, da se njeni in njegovi načrti glede prihodnosti ne ujemajo.

(Nadaljevanje sledi)

TRŽAŠKI DNEVNIK

SESTANEK PREDSTAVNIKOV F-JK, SRS IN KOROŠKE

PRIPRAVE ZA KULTURNO SREČANJE ALPE-JADRAN

Srečanje bo oktobra v naši deželi - Verjetno bo sodelovalo tudi SSG

V petek so se v Trstu sestali predstavniki Furlanije - Julijske kra-
jine, Slovenije in Koroške, ki so
sestavili okvirni načrt za tretje kul-
turno srečanje Alpe - Jadrana, ki bo
v naši deželi oktobra letos. Našo
deležo so zastopali odborniki za kul-
turo Dal Mas, predsednik gledališča
Verdi Cesare, umetniški ravnatelj
de Banfield in nadzornik De Fer-
ra, predsednik stalnega gledališča
Botteri in predsednik deželne gle-
dališke ustanove Castiglione. Slo-
vensko delegacijo je vodil podtaj-
nik sekretariata za kulturo in sol-
stvo IS SRS Andrej Ujčić, sestav-
ljala pa sta jo še tajnik, Republi-
ške skupnosti Štefan Balažic in sve-
tovalec republiškega sekretariata za
kulturo in solstvo Dušan Tomšič.

Najvažnejše točke letošnjega pro-
grama so zasedanje o gledališču v
povojni dobi v treh deželah in več
koncertov. Ta spored bodo dokonč-
no potrdili prihodnji mesec. Vseka-
kor so sklenili, da bodo koncerti zbu-
rovne in simfončne glasbe v stolici
in v sportni palači v Vidmu.

Na sporedu je tudi nastop gledališč
treh dežel: ljubljanske Drame in
Opere, Občinskega gledališča iz Ce-
lovca, tržaškega Stalnega gledališ-
ča in opernega gledališča »Verdi«,
verjetno pa tudi Stalnega slovenske-
ga gledališča iz Trsta in italijanske
Drame z Reke.

● Jutri, 11. t.m. se bo ob 20. uri
v Ul. Calautti 11 sestala rajonska
konkurenta za Sv. Vid — Staro mesto.
Razpravljali bodo o problemih teh-
ničnega zavoda G. R. Carli.

Odločna obramba naše zemlje

(Nadaljevanje s 3. strani)

kmetom postavi jasno perspektivo
za bodočnost. Pri tem, je se pri-
pomnil, bo mogla odigrati odločil-
no vlogo nastajajoča kraška gorska
skupnost, v katero morajo spadati
tudi zgornjski in nabrežinska obci-
na ter drugi predeli, ki so še iz-
ključeni.

Svoje poročilo je predsednik za-
ključil s pozivom:
»Časi zahtevajo, če hočemo o-
hraniti naše kmetijstvo in se ob-
držati na svoji zemlji, ki združuje
moč k istemu cilju. »V slogi je
moč« so trdili še naši pradedje,
in mi verjamemo, da če bomo enot-
ni, bomo močni in nam bo uspelo
skupaj premagati vse težave.»

Tajnik KZ Lucijan Volk je v
uvod svojega poročila navezal na
ugotovitve predsednika in podčrpal,
da navedena dejstva zgornjoraz-
pravi. Odborniki so upoštevali tudi
razne pripombe, tako da je doku-
ment dejansko odraz vsega, kar po-
smujemo pod obično, kot temeljno sa-
moupravno družbeno politično skup-
nost. V statutu so tudi podrobno
obrazložene pravice in dolžnosti i-
talijanske narodnostne skupnosti.

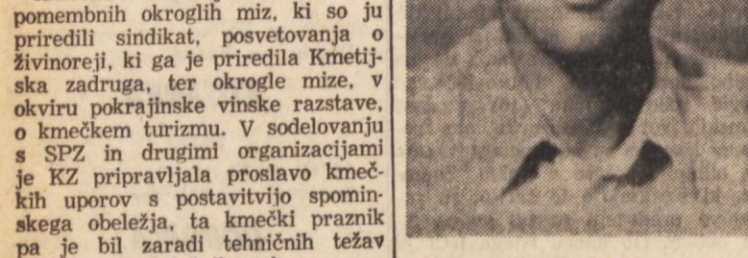
PROSLAVA 30—LETNICE
USTANOVITVE
ITALIJANSKE UNIJE
V KOPRU

KOPER, 9. — V okviru proslav
30-letnice ustanovitve Italijanske
unije za Istro in Reko je bil nocoj
v koprskem gledališču nastop pev-
skih, tamburaških in folklornih sku-
pin pripadnikov italijanske nardo-
stne skupnosti. Izvajalci so s svojim
pestrim in kvalitetnim programom

NA RAVNI CESTI NAD MIRAMAROM

Mlad avtomobilist zavezil s ceste trčil ob zid in na mestu umrl

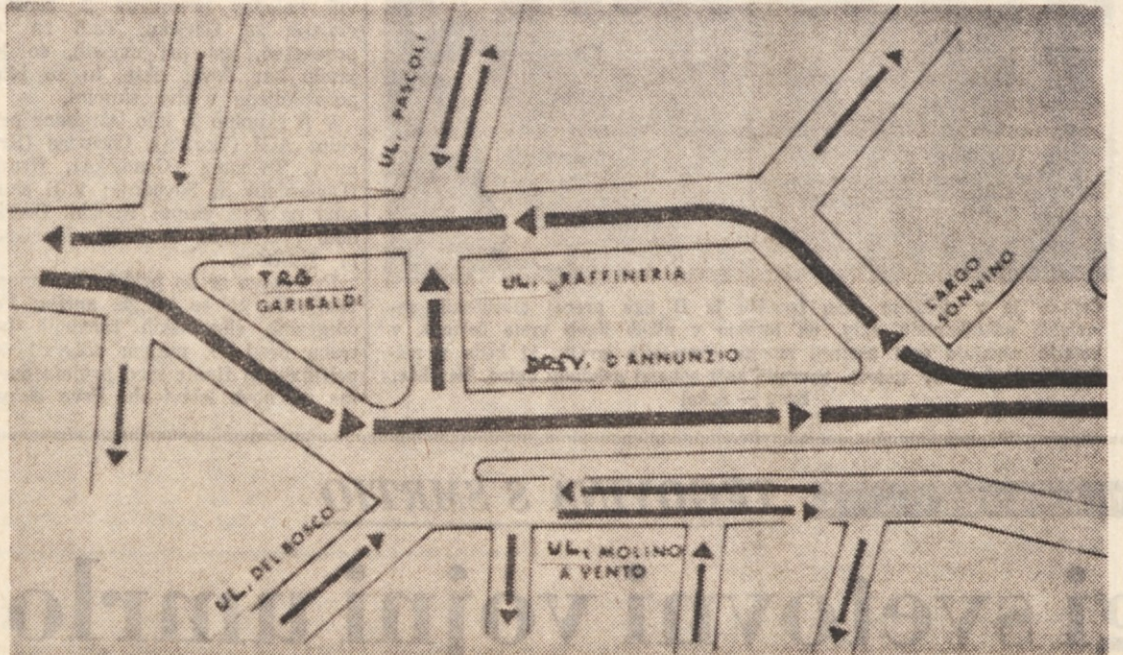
Nerazumljivi razlogi hude nesreče

V zgodnjih popoldanskih urah se
je pri Miramaru smrtno ponesre-
čil komaj 23-letni Giuseppe Uggenti
s Furlanske ceste 83/1. S svo-
jim fiatom 1100 starejšje registra-
cije je zavezil na desno stran ce-
ste in silovito trčil ob zid, ki ome-
juje skladišče gramoza cestnega
podjetja. Agenti prometne policije
so pod vodstvom polk. Borsette za-
mah skušali ugotoviti razloge tako
hude nesreče, ki je povsem nera-
zumljiva.

Mladi voznik se je namreč kma-
lu po 14. uri pripeljal iz Barko-
vorja in zavezil po rahli vzpetini, ki

Spremembe v ureditvi prometa na območju Trga Garibaldi

Jutri stopi v veljavo nova ure-
ditev prometa na območju Trga Ga-
ribaldi, ki jo zelo zgornjo pona-
zarja zgornja slika. Za voznike, ki
bodo vozili s Trga Stare mitnice pro-
ti Drevovalu D'Annunzio, ni nobe-
ne novosti, če izvajamo dejstvo,
da bodo vozili od UL. Oriani do
Trga Sonnino po enosmerni cesti in
se bo torej promet odvijal hitreje.
Večje spremembe bodo nastale pri
vozniki v nasprotni smeri. Avtomo-
bili, ki bodo prihajali po Drevo-
valu D'Annunzio, bodo morali na

Trgu Sonnino zaviti na desno po
UL. Raffineria, nadaljevati vožnjo
čez Trg Garibaldi in se priključiti
dosedanjemu toku prometa na za-
četku UL. Oriani. V UL. Raffineria
bo prepovedano parkiranje in ustav-
ljanje na obeh straneh cestišča. Do-
voljeno bo le ustavljanje za razto-
varjanje in natovarjanje blaga od
polnoči do 7.30, od 8.30 do 11.30 in
od 14. do 17. ure.

Nekoliko nerodno bo za tiste av-
tomobile, ki bodo vozili navzdol po
UL. Molino a vento. Ti bodo pris-
ljeni k ostremu ovinku v desno po

Trgu Garibaldi do križišča v UL.
Raffineria in nato levo proti sredi-
šču mesta. Parkiršče taksijev bo-
do premeštili s Trga Garibaldi v
UL. Pascoli. Acegatovalni avtobusi pa
bodo v smeri Seneni trg — mestno
središče ustavljali pred stavbo štev.
11 na Trgu Garibaldi in ne več ob
parku sredi trga. Vse ta prometni
vozeli bodo seveda urejali nove se-
maforške naprave, ki bodo poveza-
ne z osrednjim elektronskim cen-
trom v občinski palači.

ljeni k ostremu ovinku v desno po
Trgu Garibaldi do križišča v UL.
Raffineria in nato levo proti sredi-
šču mesta. Parkiršče taksijev bo-
do premeštili s Trga Garibaldi v
UL. Pascoli. Acegatovalni avtobusi pa
bodo v smeri Seneni trg — mestno
središče ustavljali pred stavbo štev.
11 na Trgu Garibaldi in ne več ob
parku sredi trga. Vse ta prometni
vozeli bodo seveda urejali nove se-
maforške naprave, ki bodo poveza-
ne z osrednjim elektronskim cen-
trom v občinski palači.

SEZANA, 9. — S slovesno akade-
mijo so dopolnili počastili 30-letni-
ce prve pokrajinske konference
protifašistične fronte žena, ki je
bila februarja 1944 na štjaku. A-
kademije so se udeležile številne
bivše partizanke ter družbeno - po-
litični delavci sežanske občine. O
pomenu tega dogodka sta govorila
predstavniki občinske organizacije
SZDL, Jože Korošec in znani se-
žanski družbeno - politični delavec
Alfonz Grmek. Po akademiji je bi-
lo v hotelu Triglav tovariško sre-
čanje.

30-LETNICA
ŽENSKÉ POKRAJINSKE
KONFERENCE
NA ŠTJAKU

POSTOJNA, 9. — V Postojni je
bila danes otvoritev smučarskega
središča Kalč, ki so ga uredili na
pobudo postojnskih turističnih de-
lavcev, pomembnem prispevek pa je
dala Jugoslovanska ljudska arma-
da. Danes sta začeli poskusno obra-
tovati dve žičnici, ki lahko v eni
uri prepeljeta okrog 1800 smučar-
jev. V uporabo so tudi dali dve
smučarski progi, v dolžini 800 in
400 metrov.

Smučarsko središče Kalč bo do-
grajeno do junija. Do takrat bodo
dokončali restavracijo s tisoč se-
deži, postavili bodo še dve vlečni-
ci v dolžini 3 in pol kilometra. Ka-
lič, ki je oddaljen od Postojne 6

ODPRTE
SMUČARSKEGA
SREDIŠČA KALČ

GLADALIŠČE V HIŠI
V PORTOROŽU

PORTOROŽ, 9. — Protagonisti
znane televizijske nadaljevanke Gle-
dališče v hiši so se nocoj predsta-
vili v portoroškem avditoriju in po-
želi vrsto priznanj. Vstopnice so bi-
le razprodane že pred dnevi. Na
le razprodane že pred dnevi. Na
le razprodane že pred dnevi. Na

NOV TRGOVSKI
CENTER V KOPRU

KOPER, 9. — V Koprju, konkre-
tno med Semečelo in Olmom, so od-
prli nov trgovski center, ki sodi
med največje in najsodobnejše opre-
mjen na obali. Na 800 kv. metrih
površine bodo potrošniki lahko ku-
povali meso, sadje in druga živila,
nadalje čistilna sredstva, kerami-
ko, kozmetiko, tekstil in šolske po-
trebščine. Center ima tudi bife s
kuhinja ter velik parkirni prostor.
Stroški za gradnjo so znašali okrog
7 milijonov dinarjev. Investitor je
bil koprsko podjetje Jestvine, ki
prav te dni slavi 20-letnico svojega
obstoja.

KONEC TEŽAV
Z UMETNIMI GNOJILI?

KOPER, 9. — Zaradi pomanjka-
nja umetnih gnojil so bili kmeto-
valci v slovenski Istri že nekaj
tednov zaskrbljeni. Včeraj in da-
nes pa je prešla koprška Agraria
kar 6 vagonov umetnih gnojil za
spomladanski setev in kaže, da bo
zdaj težava konec. Cena umetnih
gnojil so nespremenjene, kar je
dobro za kmete, ni pa dobro za
podjetje, ker so stroški narasli in
prošajajo umetna gnojila z izgu-
bo. Zato bodo pač prisiljeni zapro-
siti občinsko skupščino za regres
L. O.

Policija ujela
fašistična mazača

Prejšnji večer so se pred tovarno
GMT pojavili »črni mazači« zloglas-
ne »avanguardie nazionalne«. Poma-
zali so zidove tovarne z runskimi
križi in s fašističnimi napisi. Prihi-
tela je policijska izvidnica iz Milja
in agenti političnega oddelka tržaške
kvesture, ki so enega mazača takoj
ujeli — gre za 18-letnega Flavio Ce-
schio iz Ul. T. Vecellio 9 — med-
tem ko je drugi pobegnil z motor-
nim kolesom. Sicer pa so tudi nje-
ga ujeli pri Domju. Gre za komaj
16 let starega Daria L. S seboj sta
imela pet sprajev črne barve in
železen obroč, kakršnega uporaba-
lijo pri pretepanju. Oba so prija-
vili sodišču zaradi mazanja zidov.

V Trstu nimajo navodil za izvoz tuje valute

V zvezi z odlokom finančnega
ministrstva o omejitvah pri izvozu
tuje valute smo se pozanimali pri
pristojnih organih, ki so nam zago-
tovali, da niso še prejeli iz Rima
nobenih navodil. Zato ostanemo v
veljavi prejšnja navodila vse do-
kier ne stopi v veljavo zadnji
odlok.

AUTORALLY

Pahor Giorgio
Ul. Zonta, 3/A tel. 69-250
Avtopritikline — novosti PER-
SONAL — domači in uvoženi
nadomestni deli. Zastopnik av-
tomobilskih gum DUNLOP.

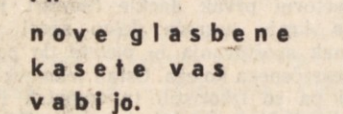

DARWIL

Zlate izdelke vseh vrst plača-
mo do 2.800 lir za gram v od-
visnosti od čistote.
Prodajamo garantirane briljan-
te za investicijo — popolnoma
čiste brez barve (Extra Col-
lection) začeni od 300.000 lir
po karatu. Pisarna garancija.
DARWIL, Trst, Trg sv. Antona
4/I. II.

NOVE PLOŠČE in nove glasbene kasete vas vabijo.

tržaška knjigarna

TRST - Ul. sv. Franciška 20
Telefon 61-792

beogradska banka

podružnica Ljubljana, Titova 40
delovni čas od 7. do 18. ure
ob sobotah od 7. do 11. ure

- dinarsko in devizno varčevanje
- kreditiranje ob ugodnih pogojih
- vodenje žiro računov delovnih organizacij, tekočih in deviznih računov občanov
- prodaja in odkup tujih valut

sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni
prihranek,
ker da več skodelic
okusne in dišeče kave
Cremcaffè praži kavo vsak dan
in jo sproti vsak dan dostavlja
Cremcaffè Vam daje vedno vse najboljše

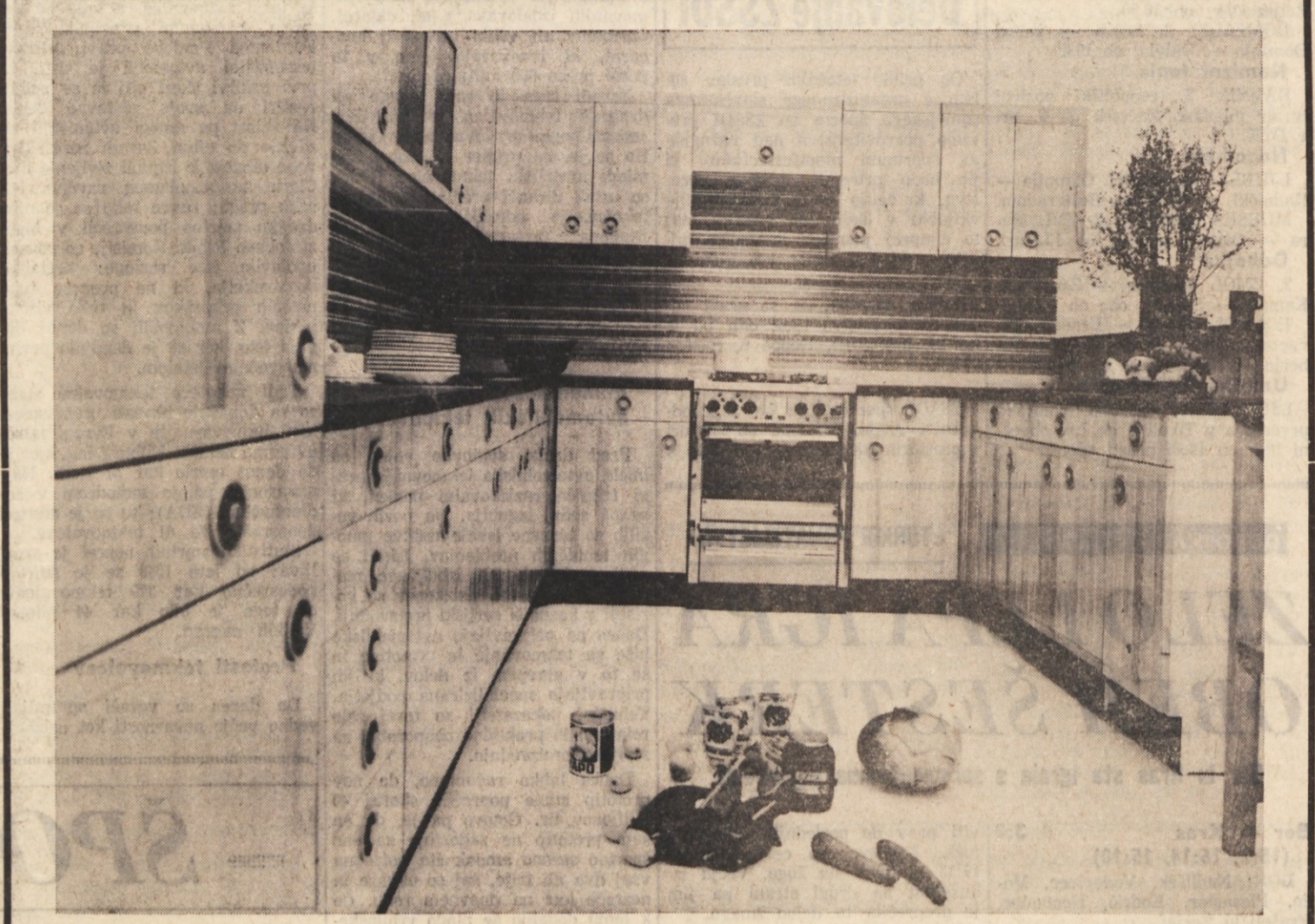
PAZARNA: UL. PIGAFETTA 6/1 - Tel. 820.747 - Industrijske cone
PUNTO FRANCO VECCHIO Skladišče 10 - Tel. 29.210
DEGUSTACIJA: TRG CARLO GOLDONI 10 - Telefoni 793.735 - 750.575

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 414161

POŽAR ARTEMIO

v vse kraje, tudi v
inozemstvo

TOVORNI PREVOZI

BREST CERKNICA

INDUSTRIJA POHIŠTVA - JUGOSLAVIJA

CELOTEN PROGRAM IZDELKOV INDUSTRIJE POHIŠTVA BREST - CERKNICA
LAHKO KUPITE PO IZREDNO UGODNIH CENAH V »SALONU POHIŠTVA«
V CERKNICI. SALON POHIŠTVA JE ODPRTO VAK DAN NEPREKINJENO OD 9. DO
19. URE. OB SOBOTAH OD 8. DO 13. URE.

- ZA DEVIZE 5% POPUSTA
- POTROŠNIŠKO POSOJLO DO 15.000 ND
- BREZPLAČNA DOBAVA POHIŠTVA NA DOM

TELEFON: 791 200 — TELEX: 31-167

ODSTRUŽITE IN NALEPITE NA DOPISNICO
NASLOV: BREST, 61380 CERKNICA - PROPAGANDA
IME IN PRIIMEK: _____
NASLOV: _____
KUPON ZA PROSPEKTE